

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer lvseni nedelje in pramike ter valja po pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četr leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četr leta 6 K, na en mesec 2 K; Kder hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četr leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne omira. — Za omanila se plačuje od peterostopne petiti-vrate po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se involé frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravitelstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravitelstva telefon št. 85.

Le tako naprej.

Iz Sarajeva, 5. avgusta.

Državni finančni minister gospod Burian je kot vrhovni upravitelj Bosne in Hercegovine iz Toblaha poslal nekemu dunajskemu listu previdno stilizirano brzojavko, v kateri je rečeno: bosanska uprava je napredna in hoče, čim se uredi državno-pravno razmerje okupiranih dežel, ustvariti za Bosno in Hercegovino provincijalni deželni zbor. Ker prebivalstvo to ve, ne bo turški prevrat nič vplival na Bosno in na Hercegovino.

Kakor se tu vidi, se je minister Burian izrazil nekoliko previdneje, kakor njegov sekojski šef Horowitz, sicer pa se oba ujemata v nazoru, da naj Bosna in Hercegovina ne dobita ustave.

Kar se tiče naprednosti bosanske uprave, ni treba o njej govoriti. V Bosni je etablirana prava strahovlada. Krute sodbe vojnih sodišč, konfiskacije listov — celo neki članek „Neue Freie Presse“ je bil konfisciran — špijonstvo na vseh koncih in krajih — to najbolje ilustruje naprednost bosanske uprave.

Toda poglejmo dalje. Minister Burian pravi, da se mora prej urediti državno-pravno razmerje Bosne in Hercegovine, predno se da tema deželama ustava. Iz te izjave bi človek skoraj sklepal, da minister Burian ne pozna ne berolinske pogodbe niti carigradske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Turčijo; da je Burian sicer minister za Bosno in Hercegovino, pa ne pozna prave podlage svoje službe.

Na berolinskem kongresu l. 1878. in sicer v njega deveti seji je avstro-ogrski minister Andrassy nastopil z velikim govorom zoper Turčijo, na kar je angleški minister Salisbury predlagal, naj se Avstro-Ogrski da mandat, okupirati Bosno in Hercegovino. Proti temu je glasoval samo turški zastopnik Karatheodory paša. Le s težavo in z največjim pritiskom je avstroogrška vlada pripravila Turčijo do tega, da je končno privolila v okupacijo. Člen 25. berolinske pogodbe pooblašča Avstro-Ogrsko, da okupira Bosno in Hercegovino in sandžak Novi pazar, da napravi tam red in mir. Nikjer ni rečeno, kako dolgo bo trajala okupacija, pač pa je grof Andrassy na berolinskem kongresu izrecno izjavil, da Avstro-Ogrska ne bo nikdar okupiranih dežel lastni monarhiji inkorporirala, to se pravi,

da ostaneta okupirani deželi državno-pravno del turškega cesarstva in da se to državno-pravno razmerje ne sme premeniti.

Tudi carigradska pogodba, sklenjena med sultanovim zastopnikom Karatheodory-pašo in avstro-ogrskim zastopnikom grofom Zichym obsega določbo, ki izrečno priznava sultanovo suvereniteto. Že v uvodu je rečeno, da „okupacija Bosne in Hercegovine v nobenem oziru ne zmanjšuje suveretetnih pravic Njegov. Veličanstva sultana nad tema dežela ma“ in na tej podlagi je sestavljena vsa pogodba.

Državno-pravno razmerje Bosne in Hercegovine je torej davno urejeno in se enostranski pač ne bo dalo premeniti. Če bi Avstro-Ogrska anektirala Bosno in Hercegovino, proti volji sultana oziroma turškega parlamenta, bi s tem prelomila sklenjene pogodbe in izzvala odpor ne le od strani Turčije, nego tudi odpor drugih držav. Zato pa pomeni termin, ki ga je določil minister Burian za uvedbo ustave namreč „uredbo državno-pravnega razmerja“ (to je aneksija) da še leta in leta ne bo nič z ustavo.

Seveda je to le želja avstro-ogrskih vladnih krogov in niti ne vseh teh, kajti še je nekaj pametnih ljudi, ki uvidevajo, kako nevarno igro bi rada igrala Burian in Horowitz. Do čim ta dva nasprotujeta ustavnim razmeram v Bosni in Hercegovini se je med Mohamedanci in med Srbi začelo močno gibanje. Ker je nova turška ustava veljavna za vse sultanove dežele, velja tudi za Bosno in Hercegovino in večina bosanskega prebivalstva bi rada poslala svoje zastopnike v turški parlament. Tem rajši, ker se Avstro-Ogrska tako krčevito brani ustave v okupiranih deželah. Kaj se bo še iz tega razvilo, kdo bi mogel to prorokovati. Nehote pa se človek spominja besed, ki jih je izgovoril ruski minister Gorčakov, ko je bil vprašan, kako je mogel glasovati za to, da Avstro-Ogrska okupira Bosno in Hercegovino. Gorčakov je lakonično izjavil na to vprašanje: Grob Avstrije je na Balkanu.

Ogrski ministrski svet.

Budapešta, 5. avgusta. Včerajšnji ministrski svet je trajal do dveh popoldne. Razpravljalo se je v prvi vrsti o proračunu, razen tega pa tudi o volilni reformi in o avtonomiji katolikov. Zaradi državnega proračuna bo treba še enega ministrskega sveta, ki bo šele meseca

septembra. Ministrski predsednik, minister Günther in ban Rauch so šli po ministrskem svetu v Lajl poročat cesarju.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budapešta, 5. avgusta. V Kosuthovem glasilu „Budapest“ piše državni poslanec Burdyan, da je sedaj gotova stvar, da se zgradi novi volilni zakon na temelju pluralnega sistema, ker bi sicer madžarstvu ne bila zagotovljena volilna vlaga. Po uspehih včerajšnjega ministrskega sveta se predložitev volilne reforme zopet znatno zavleče.

Bosna v turškem parlamentu?

Sarajevo, 5. avgusta. Radikalna srbska opozicija pripravlja v družbi s sorodnimi turškimi elementi tajno volitve za turški parlament.

Iz srbske skupščine.

Belgrad, 5. avgusta. Skupščina je sprejela državni proračun za leto 1908 v prvem branju. Jutri se začne razpravljati o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko.

Ruska vlada proti grofu Tolstemu.

Petrograd, 5. avgusta. Zaradi znanega Tolstovega članka „Ne morem več molčati“ so bili vsi časopisi, ki so članek objavili, kaznovani. Obenem je vlada vsem mestnim zastopom strogo prepovedala prirediti slavnosti o letošnji pisateljevi 80letnici. Kazansko vseučilišče je nato nalašč imenovalo Tolstega za častnega člana, nakar je naučno ministrstvo opozorilo po okrožnici vsa vseučilišča, naj se ne ozirajo na to imenovanje. Kuratorju kazanskega vseučilišča je ministrstvo naročilo, naj uvede preiskavo ter dožene, kateri profesorji so sovražni vladi.

Dogodki na Turškem.

Ministrstvo odstopilo.

Carigrad, 5. avgusta. Danes popoldne se je oficialno priznalo, da je veliki vezir s celokupnim ministrstvom podal demisijo, ki je bila tudi sprejeta. V sultanovi palači se nadaljuje posvetovanje glede sestave novega ministrstva. Imena novih ministrov se razglasio jutri. Novo ministrstvo sestavlja Kiamil paša. Veliki vezir je padel z ministrstvom vred na zahtevo mladoturške opozicije. Mladoturški časopisi so prinesli poziv

na velikega vezirja, naj ima usmiljenje z deželo ter odstopi, da naredi prostor možu, ki je kos zahtevam novega položaja. Veliki vezir pa je moral odstopiti posebno že zatogadelj, ker je pritrdil naredbi, da imenuje vojnega in mornaričnega ministra sultan. Naslednik mu bo skoro gotovo Kiamil paša, ki uživa ugled pri Mladoturkih. Vodstvo mornaričnega ministrstva je prevzel začasno pod-admiral Arif paša. Mladoturki zahtevajo, naj postane veliki vezir dose-danji naučni minister Haki beg. — Prvi sultanov tajnik Tašin paša in komornik Ragajb paša sta odstavljena.

Mladoturška vlada.

Mladoturška stranka, ki ima največ pristašev med častniki, ima vodilno in odločilno besedo. Včeraj zvečer so priredili po Carigradu artilerijski vojski z godbo veliko demonstracijo. Pridružili so se jim tudi častniki in nepregledne množice ljudstva. Kmalu nato so prišli vojski vojne mornarice z godbo pred vladno palačo ter zahtevali, naj se mornarični minister odstavi. Kmalu nato se je razglasilo, da je mornarični minister Hasan Rami paša demisijoniral. — Ker Mladoturki niso zadovoljni z imenovanjem Ata bega za vrhovnega ravnatelja pošl in brzojavov, je mladoturški odbor vstavlil novega ravnatelja v Dedeagaču ter ga pripeljal v Solun. Najbrž ga obsodijo na smrt, kar ga dolže, da je bil poprej vohun na dvoru.

Sultan bolan.

Že pred sedanjimi viharimi dogodki je bilo sultanovo zdravje slabo, a sedaj se mu je znatno shujšalo. Njegova duševna in fizična utrujenost je očitna. Sultan ne more stati dolgo časa na nogah, ki se mu hudo tresejo; večkrat ga napada omotica. Na dvoru so v hudih skrbeh, ker se boje katastrofe. Tudi zdravniki, ki so sultana natančno preiskali, pravijo, da ni izključeno, da zadene sultana kap na možgane. Zato so sultanu naročili popolni mir. V sultanovi palači so že pripravljani na vse eventualnosti. Posebno hočejo preprečiti, da se ne izropajo neizmerna bogastva v sultanovi palači, kakor se je bilo zgodilo ob smrti prejšnjega sultana. Prestolonaslednik je brat sedanjega sultana, Rešad Efendi. Po mestu pa se govori, da hoče mladoturški odbor odstaviti sedanjo dinastijo ter spraviti na prestol prince Salaha Edina, ki je radikalen pristaš mladoturške stranke in po svoji materi sultanov nečak

Gospodarski napredek.

Odkar je proglašena ustava, je došlo trgovinskemu ministrstvu nad 300 prošenj za tovarniške in fužinske koncesije. Osem družb zahteva koncesije za napravo telefona. Neka dunajska družba je ponudila napravo omnibusnega prometa.

Dopisi.

Iz Postojne. Kakor smo že poročali, pride notranjski stari bojovníki in dosluženi vojaki dne 22. in 23. avgusta t. l. v Postojni veliko slavnost v spomin 60letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. V ta namen priredil se je dne 2. avgusta shod, ki je bil nepričakovano dobro obiskan in je med splošnim navdušenjem sprejel sledeči spored slavnosti: 1. Na predvečer ob 8 uri mirozov in bakljada skozi Postojno v taborišče (zbirališče točno ob 7 uri zvečer na spodnjem koncu Postojne). 2. 23. ob 5 uri zjutraj budnica, ob 7 uri zbirališče na spodnjem koncu Postojne, slavnostni obhod po trgu in v taborišče k sv. maši. 3. Po maši defilacija, potem odhod v Postojnsko jamo. 4. Po obisku jame odhod v taborišče k menaži. 5. Popoldne velika ljudska veselica v taborišču z godbo, petjem, raznimi igrami in plesom. Slavnost se vrši po vojaško ob vsakem vremenu. Opozarjamo vse stare bojovníke in doslužene vojake na ta spored in jih vabimo, da se gotovo udeležijo slavnosti, dne 22. in 23. avgusta. Poživl se jim bode spomin na vojaška leta, ko so morali žrtvovati svoje moči in svojo kri za svojega ljubljenega vladarja. A na ta slavnostni dan ne bode treba prestati nikakih težkoč, kajti slavnostni odbor preskrbel bo vse potrebno, da bodo vsi udeleženci te slavnosti najudobnejše preskrbljeni z vsem, kar si bode kdo pozelel. Taborišče prirejeno bode popolnoma po vojaškem načinu, kakor bode sploh cela slavnost imela vojaški značaj. Pričakujemo pa tudi, da se udeležijo te naše slavnosti vsi, kajim še bije srce za našega vladarja in ga hočejo poslaviti s tem, da praznujejo 60letnico njegovega slavnega vladanja. Dosluženi vojaki torej dne 22. in 23. avgusta t. l. vsi na krov!

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je imenoval za overo-

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)
(Dalje.)

IV.

Naravno je, da sta imeli Berta in Ada vse polno čestilcev, ki so vzdihovali okoli njiju s toliko večjo vno in vztrajnostjo, ker so vedeli, da so blagajne starega Mesesnela do vrha polne. Toda niti Berta niti Ada ni dosti vsebovala po teh čestilih, saj sta se obe zavedali, da sta lepi in premožni, iz katere zavesti je vzklikla v obeh želja omotiti se tako, da dobita z možem tudi sijajnejše družabno stališče. Kakor vse prave Tržičanke nista imeli nič simpatij do oficirjev, ki so se jima precej dolgo in precej vsiljivo ponujali; pripoznavali sta samo bogastvo in plemstvo, in dasi nista o tem nikdar govorili in tudi nikdar razmišljali, sta vendar čisto instinktivno odklanjali vse snube, ki se niso mogli izkazati z bogastvom ali s plemstvom.

Zdaj sta se obe prav izdatno zanimali za barona Herberta. Adi je ugajal že od prvega trenotka, ko ga je videla vstopiti v Mesesnelov salon. A ugajal je zdaj tudi Berti, ki je bila sprejela naznanilo o njego-

vem obisku prav neprijazno in z očitnim nezaupanjem, ki je že skoro imelo značaj antipatije. Samo osebnost barona Herberta tega ni povzročila, saj ga je Berta odlikovala s posebno prijaznostjo že takoj, ko je prišel v kampanjo in ko ga torej ni še nič poznala.

Stari Mesesnel, ki je hčerinine simpatije do barona Herberta opazoval z vidnim dopadanjem, si je to raztolmačil strogo materialistično, čes, baronstvo Herbertovo je mika. V resnici pa ni bilo tako. Še je bil Berti Herbert popolnoma tuj in nič ni mislila niti na kako bližnje znanje z njim. Zanimala se je zanj prav zaprav le, ker je vedela, da ugaja Adi, a ko je barona spoznala, ji je ugajal in začela je nehoti in nevede rivalizirati z Ado. Koliko ženski se je že zaljubilo ne zaradi osebe dotičnega možega, nego zato, ker ga niso privoščile svojim tekmovalkam.

Bilo je to prvič, da sta Berta in Ada postali tekmovalki. Njima samima že ni bilo jasno, da rivalizirata, čutili sta le, da se je razmerje med njima nekako premenilo. Toda, ker sta se sicer dobro razumeli v zvezi z velikimi razlikami in ker sta bili lojalni v mislih in v dejanjih, sta čutili hitro potrebo, da se to tiho nesoglasje razjasni. Toda — kako začeti? Obe sta si več dni belili glavi, kako bi prišli do razjasnila, a nista ničesar našli.

Končno se je energičnejša in premetenejša Berta osokolila in storila, šetajč se z Ado po vrtu Mesesnelove kampanje, prvi korak.

»Kaj praviš, Ada, čemu hoče moj oče vedno imeti te večerje, na katere povablja celo stotnijo vsakovrstnih ljudi, za katere mu v resnici prav nič ni. Drugače je tako štedljiv, da me je večasih kar sram, za te večerje pa razmeče po več sto kron.«

»Najbrž je med povabljeni tudi nekaj takih, na katerih mu je mnogo ležeče, saj bi si sicer gotovo ne delal takih stroškov,« je menila Ada.

»To je mogoče, a verjetno ni,« je dejala Berta. »Če bi bili naši gostje imenitni trgovci, bi to rada verjela, a saj so sami še čisto brezvplivni mladi ljudje. Priznam pa, da ta velika gostoljubnost gotovo dobro vpliva na očetov kredit.«

»Beži, beži,« je skoro nejevoljno vzkliknila Ada. »Kako moreš misliti, da bo stric s takimi pojedinami delal na povečanje svojega kredita. Tega mu pač ni treba.«

»Treba ne, a koristno je vendar, če ve celo mesto, kako bogat je veletržec Mesesnel. Le ne razvnečaj se Ada. Pravi trgovec ima vedno pred očmi svojo kupčijsko korist, in kar stori, to stori zaradi svoje koristi, zaradi dobička, naj bo že tak ali tak. Prepričana sem, da ima oče tudi s

prirejevanjem teh večerov kak poseben namen in da si bo z dosegom tega namena kakorkoli koristil. A ravno ta namen bi rada uganila. Kaj misliš ti, Ada?«

»Mislim, da se ti jako motiš,« je odgovorila Ada, »in da podtikaš očetu namene, ki jih nima. Ni lepo, da imaš o svojem očetu tako slabo mnenje.«

»Oh, srček zlati, duša plemenita in nedolžna, nikar se ne razburjaj,« je s porednim posmehom klicala Berta. »Ko bi me bil oče slišal, bi me bil še pohvalil, da sem bistroumna in da znam trgovsko misliti, kar smatra za vrhunec vseh duševnih zmognosti. Le pusti, Ada, naj velja moja. Oče ima s temi priredbami svoje namene. To stoji, o tem je nepotrebna vsaka beseda. Zdaj je le vprašanje, ali si dela te stroške iz gole in čiste ljubezni do naju, ali ker hoče, da bi na teh sestankih dobil za naju može.«

Ada je hotela nekaj ugovarjati, toda živahna Berta ji je to siloma onemogočila in je ni pustila do besede.

»Le pusti me, da ti povem in razložim svoje misli,« je hitela pripovedovati Berta. »Obe sva v starosti, ko začno dekleta misliti na možitev. Če hoče oče, da naju drugi vabijo na svoje priredbe, mora tudi on druge vabiti, saj bi sicer ne imeli

prilike se seznaniti s kakim možim. Tisti časi, ko so se ljudje od daleč zaljubljali, so že davno minili. Danes mora dekle imeti priliko, da komu zmeša glavo, sicer ne dobi moža. Lov na moža je najtežji vseh lovov, sem nekoč čitala in zdi se mi, da je to velika resnica.«

»Ah, nehaj,« je nevoljno dejala Ada, »danes govoriš zopet tako grdo...«

»Da bi se fina gospa Katarina nad menoj zgrazala, če bi me slišala,« je Berta preknila svojo sestrično. »Nič za to, večasih se že zgodi, da kri nekdanjega kočijaža, ki se pretaka v mojih žilah, premaga to umetno dresuro, ki jo imenujejo vzgojo. Stvar je pač taka, da se mladi možki ne ženijo radi in da jih je treba ujeti, premetiti in ukleniti, sicer utečejo še v zadnjem trenutku. Povej mi, Ada, pa odkritosrečno, ali kdaj kaj misliš na možitev?«

»To je pač naravno, da dostikrat razmišljam o svoji bodočnosti,« je nekako sramežljivo priznala Ada.

»Tudi jaz mislim že dolgo časa na možitev, in ko bi se bil oglasil res primeren snubec, bi ga bila tudi takoj vzela,« je izjavila Berta. »Posebno zadnji čas mislim pogostoma, skoro neprestano na možitev; morda vsled tega, ker sem naposled vendar našla svoj ideal.«

(Dalje prihodnjik.)

vatelja zapisnika občinska svetnika Hanuša in Likozarja.

Prispevek za osuševanje Barja.

Občinski svetnik dr. Triller je nujno poročal zaradi prispevka mestne občine v znesku 240.000 K k stroškom za osuševanje ljubljanskega Barja. Mestna hranilnica ljubljanska je izjavila, da je pripravljena ta znesek posoditi mestni občini po 4 1/4%. Tonzadveni sklep Mestne hranilnice se je meritorno odobril.

Najemna pogodba za Švicarije.

Tudi o tej stvari je nujno poročal občinski svetnik dr. Triller. Ker sklone najemnik nove Švicarije g. Kenda pogodbo za 15 let, veljavno celo za njegove naslednike, zahteva že juridična kavela, da se stavi pogodba pod sankcijo takojšnje izvršljivosti glasom notarskega reda. Sprejeto.

Pogodba v zadevi vojaškega oskrbovališča.

Kakor znano, je sklenila mestna občina z vojaškim erarjem pogodbo glede zamenjave sveta, kjer stoji sedaj vojaško oskrbovališče na Dunajski cesti z novo zgradbo, ki jo postavi v iste vojaške namene mestna občina. Sedaj zahteva poveljstvo 3. voja v Gradcu v znani vojaški pedantnosti nekatere nebitvene in bolj stilistične spremembe v pogodbi. Pogodba v novi obliki se je sprejela en bloc. (Poročevalec občinski svetnik dr. Triller.)

Prezidava ljubljanskega kolodvora.

Ta zadeva je menda sedaj vendar prispela k zadnji postaji križvega pota. Uprava Južne železnice stavi neprestano nove pogoje, tako da je treba mestni občini mnogo samozatajevanja, ako hoče, da se bo prezidave v resnici dosegla. Poročevalec občinski svetnik dr. Triller je rekapituliral vsa dosedanja pogajanja. V prvi vrsti se gre za prispevek mestne občine za napravu podvoza na Martinovi cesti. Mestna občina je dovolila svojočasno v ta namen 30% prispevka s pogojem, da tozadevna svota ne bo presežala 344.000 K in da se izplača prispevek, ako bo delo končano do konca leta 1910. Pozneje je pogodbo v toliko sprememba, da se termin podaljša do konca leta 1911. in da plača od pripadle svote tudi 5% obresti od takrat, ko bo podvoz končan do dneva izplačljivosti. Cela zadeva je potem običajla vsled zakona o novih dalmatinskih železnicah. Južna železnica je namreč mnenja, da bo na bodočem centralnem kolodvoru promet državne železnice intenzivnejši, zato se je začela pogati z državno železnico glede prispevka. Napram mestni občini pa se je postavila Južna železnica na stališče, da se ne podvrže terminu, kdaj morajo biti dela izgotovljena. Drug izgovor za zavlačevanje je iztaknila Južna železnica v tem, ker mestna občina ni hotela prevzeti snajzenja in razsvetljave brvi nad progo ob Dunajski cesti. To vprašanje pa je bogatelno, važnejše pa je zahteva, naj mestna občina izplača svoj prispevek takoj, ko bo podvoz na Martinovi cesti izgotovljen. Ker je Južna železnica glede te svoje zahteve dobila podporo v železniškem ministru, bi ji bilo seveda najbrž ljubo, da bi mestna občina ne sprejela njenih pogojev, da bi se mogla cela stvar zavleči. A mestna občina ne more niti trenutka biti več soodgovorna za vse nerednosti na kolodvoru, kjer je le pravi čudež, da se še več nesreč ne zgodi. Zaradi tega ne preostaja drugega, kakor se podati na vero in poštenje Južne železnice, da ne bo na katerikoli način zavlačevala ostalih del, ako se ji dovoli izplačilo prispevka takoj, ko bo le podvoz gotov. V tem smislu je predlagal poročevalec v imenu finančnega in pravnega odseka, naj se mestna občina zaveže, izplačati dovoljeni prispevek takoj ko bo podvoz gotov in da prevzame stalno snajzenje in razsvetljavo brvi čez progo na Dunajski cesti. Sprejeto. — Župan je še pripomnil s svoje strani, da se mu zdi Južna železnica kot zavod, ki je izpostavljen javni kontroli, toliko zanesljiva, da bo vsa dela izvršila o pravem času ter bo znala upoštevati požrtvovalnost današnjega sklepa, da ostane dobro razmerje med mestno občino in Južno železnico.

Zgradba nove državne obrtne šole v Ljubljani.

Občinski svetnik Dimnik je poročal o županovem dopisu glede prispevka finančnega ministru k zgradbi nove državne obrtne šole v Ljubljani. Kakor znano, je mestna občina zahtevala od finančnega ministru za zgradbo, oziroma zdrževanje omenjene šole 20.000 K, ki bi se naj izplačale v 25letnih obrokih. Sedaj je pisalo finančno ministru, da teh pogojev ne more sprejeti iz državnofinančnih in principijalnih varov, pač pa je pripravljeno opustiti mestni občini 200.000 K brez-

obrestnega posojila, ki bi ga bilo treba vrniti leta 1915, in ako da mesta občina stavišče, postavi plospe ter ga prepusti erarju. In vendar je sekojski načelnik dr. pl. Engel obljubil županu, da se I. obrok državnega prispevka postavi že v proračun za leto 1909. Naučno ministru in ministru za javna dela podpira mestno občino v njeni zahtevi. Župan v svojem dopisu pripo-roča, naj se stališče finančnega ministru odkloni, ker kaže vse na to, da bo leta 1915. mestna občina v drugačnih finančnih razmerah, da ji bo lažje vračati brezobrestno posojilo, kakor da bi morala danes šteti celo vsoto za sgradbo in zdrževanje omenjene šole. Županov predlog je bil soglasno sprejet.

Interpelacije.

Občinski svetnik Likozar je vprašal župana, kaj je s obljubljenjo boljše razsvetljavo na Dolenjski cesti, sedaj ko se je razsvetljava po mestu preuredila. Župan je odgovarjal, da je delo že v tiru ter dobe do oktobra vse določene mestne ulice plinovo razsvetljavo, nakar se pomnože električne žarnice na Dolenjski cesti še v predzimskem času. Interpelant je še irekel željo, naj bi se svetilke pritrdile na večjih hišah, kar žele gospodarji. Tudi to je župan obljubil.

Občinski svetnik Predović je vprašal zaradi nove železne ograje na sejmishu ter kritikoval mostove na Karolinski zemlji. Glede prve stvari je odgovarjal župan, da ima stvar v rokah stavbni urad, da izdelava proračun, glede mostov je rekel župan, da je kritika neopravičena in pretirana.

Občinski svetnik Velkavrh je vprašal, kaj je s izplačanjem I. obroka državnega prispevka za regulacijo Rožnih ulic. Župan je pojasnoval, da se I. obrok izplača še letos. Nato je sledila tajna seja.

Klerikalen notar pred sodiščem.

(Dalje.)

Nato je predsednik Levec prečital izpovedi, ki jih je Zupančič podal v kazenski pravdi zoper notarja Hafnerja pred okrajnim sodiščem v Kostanjevici dne 12. oktobra in 22. oktobra 1907. Pri prvi obravnavi je med drugim izpovedal: Poštarica mi deva pisma in pošiljatve namenjene notarju Hafnerju, v posebno knjigo; to nesem potem v notarjevo pisarno. Če sem kritičnega dne na dan 25. avgusta 1907 nesel notarju tudi paket s pamfleti, tičočimi se občinskih volitev v Kostanjevici, se ne spominjam. Pri drugi obravnavi dne 22. oktobra 1907 je izpovedal v bistvu takole: Kot poštni sel graščinskega oskrbnikstva sem nosil tudi poštno pošiljatve za notarja. Ako je prišel kak paket, sem ga tudi vzel in izročil. Vendar pa se ne spominjam, da bi bil dne 25. avgusta 1907 izročil notarju Hafnerju kak pamflet, v katerem bi naj bili pamfleti, tikajoči se občinskih volitev v Kostanjevici.

Predsednik: Zupančič, v čem so bile te izpovedbe napačne?

Zupančič: Napačne so zato, ker sem vedel, da sem dotične pamflete izročil g. notarju Hafnerju. Povedati pa moram še tole: Drugi dan, ko so imeli g. notar v Novem mestu obravnavo z dr. Slancem, so mi dali v pisarno 40 K in poštno nakaznico, glasečo se na 6 K, naj jo nesem na pošto. Vzel sem nakaznico in denar ter pripomnil: Na pošto je treba dati 6 K, kaj pa drugo? G. notar je odvrnil: »Drugo je vaše.« Ko sem vprašal, zakaj je dejal: »Zato, ker me nečete pokopati!«

Predsednik: Kdaj je to bilo? Zupančič: To je bilo menda po prvem zaslišanju.

Predsednik: Pred oskrbnikom Ribitschem pa ste drugače izpovedali.

Zupančič: Je nekoliko premišljeval, nato pa izjavil: Zdi se mi, da je to bilo pred zaslišanjem. Mislim, da je to bilo takrat, ko so gosp. notar bili dva dni v Novem mestu. Ko sem drugo jutro prišel s pošto v pisarno, so se g. notar držali za glavo in tožili, da so bolni.

Dr. Furlan: To se ne ujema. Konstatujem, da je bil g. notar Hafner samo 19. in 20. oktobra 1907 v Novem mestu. Takrat ga je zastopal dr. Benkovič. Pri drugi obravnavi dne 25. in 26. oktobra 1907, pri kateri je bil Hafnerjev zastopnik dr. Poček, notarja sploh ni bilo.

Predsednik: Ali ste ponudeni denar vzeli?

Zupančič: Denarja nisem vzel, ker se mi je zdelo, da bi ne bilo lepo, da bi sprejemal za tako malenkostno stvar kako plačilo.

Predsednik: Kaj pa je vas privedlo do tega, da ste samega sebe ovadili?

Zupančič: G. notar je tožil radi razžaljenja časti svojega 9letnega dečka moje ženo Katarino, ker je nekoč rekla dečku, ko ji je naga-

jal, »Prokleti pankert«. G. notarja je zastopal odvetnik dr. Schegula iz Novega mesta. Žena je bila obsojena na 10 K, povrh pa je bilo treba še plačati 37 gl. To me je jezilo, poleg tega pa me je jela peči tudi vest, zato sem sklenil, da ovadim samega sebe in g. notarja.

Predsednik: Kakšno razmerje je bilo med vami in notarjem in koliko vam je g. notar plačeval na mesec?

Zupančič: Razmerje je bilo dobro, plače pa sem dobil 8 K na mesec.

Predsednik: Komu ste pošto oddajali?

Zupančič: Navadno notarju samemu, sicer pa njegovemu namestniku.

Predsednik: Kdaj se je začel prepri med vami in notarjem?

Zupančič: Tako okoli Božiča. Prepri pa se je začel radi graščinskega hlapca, ki je bil od oskrbnika odslovljen, ker je imel razmerje z notarjevo dekl. G. notar je mene prijel, da sem jaz spravil hlapca iz službe in vse zakrivil. Nato sem rekel notarju: »G. notar, to pa ni lepo, da se zavzemate za takšno k...« G. notar je bil radi teh besed strašno razjarjen in je silno zrohnel nad mano. Kasneje sem razmišljeval o spregovorjenih besedah ter samemu sebi rekel, da sem govoril malo preveč.

Predsednik: Ali vas je g. notar nato tožil?

Zupančič: Ne, ni me tožil.

Predsednik: Kako pa je prišlo do tega, da ste samega sebe ovadili?

Zupančič: To pa je bilo tako: Ko sem dobil pismo, da moram dr. Scheguli plačati 37 gl. za stroške pravde g. notarja Hafnerja proti moji ženi, sem bil silno razburjen in žalosten. V tem razpoloženju sem šel h g. oskrbniku Ribitschu ter mu potožil, koliko moram plačati na stroških onke pravde. Končno sem pripomnil: Vest mi nekaj teži. Nikomur še nisem povedal tega, vam pa bodem. Nato sem mu povedal, da sem pri obravnavah proti g. notarju krivo pričal, ter ga povprašal za svet. G. oskrbnik je rekel, naj nekoliko počakam, da bo pisal ravnateljstvu v Gorico, kaj je storiti. Nato je šel g. oskrbnik na 14dnevno potovanje. Ko se je vrnil, me je poklical k sebi ter mi povedal, da je prišlo od direktije, naj se vložim kazenska ovadba. To sem potem storil.

Predsednik: Ali nista bila z g. notarjem v prepiru tudi radi nekoga denarnega pisma?

Zupančič: Pred 2 ali 3 leti sem nekoč nesel g. notarju dva ali tri pisma na recepis. Ko sem odšel, je prihitel za mano notarjev uradnik Koman rekoč: Urban, vi imate še eno denarno pismo za notarja. Vrnil sem se takoj v pisarno ter rekel notarju, da sem mu izročil vse, kar mi je dala zanj poštarica. Notar je jel kričati nad menoj. Ves prestrašen sem nato teklen domov ter preiskal vse žepne suknjice, v katerega sem bil preje oblečen. In res sem v notranjem žepu našel denarno pismo. Takoj sem teklen k notarju ter mu osebno izročil pismo. Notar je rekel nato: »Kaj ne, dobro bi bilo 600 K!« Jaz sem nato odgovoril: »G. notar, bog mi je priča, da nisem imel nobenega slabega namena; pozabil sem zmotil sem se, če mi verjamete ali ne.« Takoj drugo jutro sem poštarici povedal, kakšna nezgoda se mi je prigodila.

Predsednik: Kaj pa je bilo s tistim cekinom?

Zupančič: Enkrat je imel notar plačati poštno pristojbino v znesku 20 vinarjev. Bilo je proti večeru. G. notar mi je dal v roko denar in jaz sem ga spravil v žep, ne da bi ga natančneje pogledal. Drugo jutro je prišel k meni g. notar ter rekel, da mi je prejšnji večer dal mesto 20 vinarjev cekin za 20 kron. Rekel sem mu: Je prav lahko mogoče! Sicer pa bomo takoj videli, saj imam še ves denar v žepu. Nato sem segel v žep in res našel med drobižem cekin. Izročil sem ga takoj notarju, on pa je meni dal 20 vinarjev.

S tem je bilo zaslihanje obtoženca Zupančiča končano.

Predsednik: Ivan Sajovic, ali se čutite krivega?

Ivan Sajovic, 17leten mladenič, simpatične unanosti, živahen v kretnjah, za njegovo starost in izobrazbo, — ima samo štiri srednješolske razrede — precej inteligen-

ten: Ne čutim se krivega.

Predsednik: Povejte mi dogodek, ki se je doigral takrat, ko je Zupančič prinesel s pošte dotične pamflete.

Sajovic: Dotični teden sem dobil od nekod — menda iz Novega mesta — pismo, v katerem se mi je sporočilo, da dobim v nedeljo 25. avgusta po pošti neke listke, ki jih naj razdelim po Kostanjevici. Podpisano je bilo dotično pismo, če se ne motim, z dr. J. V nedeljo sem pričakoval te listke. Prišel je Zupančič s po-

što, a med pošiljatkami ni bilo nobenega priporočenega pisma. G. notar je pregledal pisma in našel med njimi ovoj, naslovljen name. Ne da bi ga odprl, ga je vrgel na mojo polico. Zavoj je bil zapečaten. Odprl sem ga in se prepričal, da so v njem napovedani listki. Vse vsebine teh pamfletov nisem prebral, nego sem jih prečital samo do polovice. Med tem je g. notar odšel v zemljiško knjigo. Takoj nato sem tudi jaz odšel iz pisarne ter jel deliti poslane mi pamflete. Popoldne sem s svojim očetom, ki me je prišel obiskat, sedel v gostilni pri Strausu. Tam so se pogovarjali o pamfletih. Pravi-li so, da iščejo povzročitelje in raznašalce pamfletov orožniki in da bo dotičnik, ki jih je razširjal, zaprt. Jel sem se bati in premišljevat, na koga bi zvrnil krivdo. Takoj sem mislil na notarja.

Predsednik: Ali ste vedeli, kdo je pamflete poslal?

Sajovic: Kdo mi je pamflete poslal, nisem vedel.

Predsednik: Ako niste vedeli, kdo vam je listke poslal, zakaj ste jih potem razširjali?

Sajovic: Ker sem sumil, da jih je pisal notar.

Predsednik: Ali ste pamflete prečitali?

Sajovic: Prečital jih nisem popolnoma, samo do polovice.

Predsednik: Pri zaslišanju pa ste drugače govorili!

Sajovic: Morda sem pri zaslišanju drugače govoril, to pa zato, ker je g. priskovalni sodnik name tako kričal, da me je popolnoma »zmešal«.

Nato se je prečitala prvotna izpoved Iv. Sajovica in se konstatiralo, da je takrat izpovedal, da pamfletov sploh ni čital.

Predsednik: Zakaj ste se prvotno odrekli pričevanju proti notarju, v tretji pa ste napravili vlogo, da hočete izpovedati?

Sajovic: V tretji sem pričal, ker mi je g. notar očital, da bo obsojen radi mene.

Nato je predsednik prečital prejšnjo Sajevčevo izpoved. V tej izpovedi pravi: Dobil sem od nekod obvestilo, da izide v »Slovenca« ali »Domoljubu« dopis iz Kostanjevice. Napovedalo se mi je, da bom dobil več listov z dotičnim dopisom, ter se me obenem prosilo, naj jih razdelim med ljudi. V nedeljo, 25. avgusta 1907 je Zupančič prinesel pošto in položil pošiljatve na notarjevo mizo. Med pismi je bil tudi zavoj, naslovljen name. Notar ga je vrgel na mojo polico. Odprl sem zavoj in se prepričal, da je na listkih dotični dopis. Nato sem odšel iz pisarne in jel listke brez notarjeve vednosti razdeljevati. Popoldne sem bil v gostilni pri Strausu, kjer so ljudje govorili, da bo kaznovan tisti, ki je listke razširjal. Jel sem se bati zase, zato sem odgovarjal, da sem jih razdeljeval po notarjevem ukazu, kar pa ni bilo res. Pamfletov sploh nisem bral.

Predsednik: Tu ste izjavili, da pamfletov sploh niste brali.

Sajovic: Najbrže me je sodišče napačno razumelo.

Predsednik: Potem vas bomo nemara tudi danes napačno razumeli!

Dr. Slanc: Prosim, naj se pričlove vpraša, če je bil notar Hafner v zvezi s klerikalci, ali če je deloval kot osebni nasprotnik Globočnika in drugih?

Predsednik: Zakaj želite to vprašanje?

Dr. Slanc: Ker bom kasneje dokazal, da je bil Hafner v zvezi s klerikalci.

Sodni dvor ni ugodil dr. Slancem predlogu.

Predsednik: Ali smete brez notarjevega dovoljenja zapustiti pisarno, kadarkoli hočete?

Sajovic: Hodim v zemljiško knjigo, v davkarijo in drugam, ne da bi mi to bilo potreba posebnega notarjevega dovoljenja. Tako sem tudi 25. avgusta odšel iz pisarne in notar se za to ni brigal, ker je menil, da sem šel po uradnih potih.

Dr. Slanc: Priča si nasprotuje. Konstatujem, da je Sajovic prvič izpovedal: »Uživam največjo prostost, lahko se odstranim, kadarkoli hočem.«

Predsednik: Ali priznate, da ste Urbana Zupančiča nagovarjali h krivemu pričevanju?

Sajovic: Zupančiča nisem nikdar nagovarjal h krivemu pričevanju, ne v notarski pisarni, ne na njegovem stanovanju.

Predsednik: Kaj pa je bilo takrat, ko ste bili pri Zupančiču, ko je kravo pasel?

Sajovic: Priznavam, da sem bil pri Zupančiču enkrat, ko je kravo pasel na vrtu, toda nisem prišel k njemu za to, da bi ga nagovarjal h krivemu pričevanju, marveč došel sem k njemu zgolj po posl.ih.

Predsednik: Zakaj pa je potem Zupančič vas ovadil radi zapeljavanja h krivemu pričevanju?

Sajovic: Samo iz sovraštva, ker sem bil notarjev uradnik, mogoče pa je tudi, da so nanj vplivale tretje osebe.

Predsednik: V vlogi, ki ste jo napravili, da hočete pričati v pravdi proti notarju Hafnerju, ste rekli, da ste pamflete dobili iz Zagreba.

Sajovic: Pamfleti so bili poslani iz Novega mesta.

Nato se je na dr. Slancem predlog prečital pamflet, v katerem se na najpodlejši način žalijo Globočnik, Bučar in razni drugi ugledni kostanjeviški meščani.

Predsednik: Ali ste vedeli, kdo je dal pamflet tiskati?

Sajovic: Takrat tega nisem vedel, sedaj pa vem, da je dal pamflete tiskati g. notar, ker sem to razvidel iz nekega pisma.

Nato je bil zaslišan notar Hafner sam. Sprva se mu je glas nekoliko tresel, vendar pa je odgovarjal na vprašanja jasno in dokaj razločno, vendar pa ne tako glasno, da bi bilo v avditoriju možno razumeti vsako njegovo besedo.

Predsednik: G. notar vi ste obtoženi, da ste Zupančiča nape-ljevali h krivemu pričevanju. Ali se čutite krivega?

Hafner: Ne, jaz se ne čutim krivega.

Predsednik: Povejte nam, kako je bilo s stvarjo?

Hafner: Dne 18. avgusta 1907 sem poslal Ivanu Štefetu, uredniku »Slovenca«, neki rokopis s prošnjo naj ga ponatisne v sobotni številki »Slovenca«, in sicer z ozirom na bližajoče se občinske volitve v Kostanjevici. Obenem sem ga prosil, naj pošlje 20—30 izvodov dotične »Slovenčeve« številke, v kateri bo dopis, mojemu uradniku Ivanu Sajovicu.

Dotičnega dopisa nisem pisal jaz, marveč sem ga dobil od druge roke. Dne 25. avgusta 1907 je prinesel Zupančič pošto v pisarno in dal pisma na mojo mizo. Med temi pismi je bila večja kuverta, naslovljena na Iv. Sajovica. Ne da bi se brigal, kaj je v njej, sem jo vrgel na Sajovičevo mizo. Nato sem pogledal »Slovenca«, če je priobčen poslani mu dopis. Dopis ni bilo. Ne da bi s kom kaj govoril, sem zapustil pisarno in odšel v zemljiško knjigo. Ko sem se vrnil, sem pregledal pošto in našel pismo Ivana Šfeta, v katerem mi je sporočil, da je dopis pomotoma izostal iz lista, a da ga je dal posebe natisniti na listke in da je to poslal Ivanu Sajovicu. V tem pismu sta bila tudi dva izvoda dotičnega pamfleta. Vedel sem torej, da je Sajovic dobil pamflete in sem tudi slutil, ker ga ni bilo v pisarni, da jih je šel razdeljevati. Ko se je vrnil v pisarno, mu nisem ničesar rekel, a ga tudi nisem ničesar vprašal. Nato sem šel domov in našel na mizi zopet dva eksemplara. Vprašal sem ženo, kdo jih je prinesel. Odgovorila mi je, da jih je deklila dal Sajovic. Ženi sem nato rekel: »No, lepo stvar mi je napravil Sajovic« ter ji tudi omenil, da je bil tekst pamfleta namenjen v »Slovenca«. Drugo jutro sem govoril s Sajovicem o listkih, povedal mu pa nisem, da je pošiljatev z listki dobil od Šfeta, ker nisem hotel spravljati v škodo »Katoliške tiskarne«, ki je pamflete tiskala, ne da bi spodaj navedla svoje firme, kakor je predpisano. Pač pa sem mu rekel, da mu je listke nemara poslal Franjo Pire iz Novega mesta.

Predsednik: Ali je bila kuverta zalepljena in cela?

Hafner: Če je bila kuverta zalepljena in cela, se ne vem spominjati.

Predsednik: Ali ste vi nasvetovali Sajovicu, naj se odpove pričevanju, sklicevaje se na § 153. k. p. r. v prvih dveh pravih proti vam?

Hafner: Rekel sem Sajovicu, da njemu sicer ne more škodovati, ako priča, vendar pa bi bilo bolje, ako tega ne stori.

Predsednik: In zakaj je v tretjič potem pričal. Ali ste vi to zahtevali od njega?

Hafner: Tudi to pot nisem zahteval, da bi pričal, rekel pa sem mu, da bom obsojen, ako on ne bo izpovedal o stvari. Na te moje besede se je prostovoljno ponudil, da bo pričal. Nato sem napravil zanj vlogo, da se ne sklicuje več na § 153. kpr. in da želi, da se ga zasliši kot priča. V tej vlogi sem tudi navedel, da je pamflet dobil iz Zagreba.

Predsednik: Zakaj ste navedli, da je pamflete dobil iz Zagreba?

Hafner: To sem navedel namenoma, da bi oblast ne prišla na sled, kje so bili pamfleti tiskani.

Nato se je razprava prekinila ob 1. in se nadaljevala ob 3. popoldne. Nadaljevalo se je zaslihanje notarja Hafnerja.

Predsednik: G. notar, ali ste res navajali Zupančiča h krivemu pričevanju?

(Dalje v prilogi.)

Hafner: Kar mi Zupančič podtika, je vse izmišljeno. Nikdar nisem Zupančiča nagovarjal, naj kri-vo priča, a tudi Sajovic tega ni storil, vsaj v moji navzočnosti ne. Takisto je tudi izmišljeno, da bi prišel Sajovic Zupančiča nagovarjat h krivemu pričevanju takrat, ko je kravo pasel na vrtu.

Predsednik: V katerem času pa je bil Zupančič pri vas v službi?

Hafner: Zupančič je bil pri meni v službi od leta 1904. do leta 1908.

Predsednik: Do kdaj sta z Zupančičem dobro izhajala?

Hafner: Dobro sva shajala do leta 1905. Takrat je prišla afera z denarnim pismom. Nekega dne mi je Zupančič izročil tri priporočena pisma. Ko je odšel, sem opazil, da bi mi moral izročiti še eno denarno pismo z vsebino 1100 kron. Takoj na to sem poslal svojega uradnika Homana na pošto vprašat, kaj je z dotičnim denarnim pismom. Homana tisti večer ni bilo nazaj v pisarno. Drugi dan mi je povedal, da mu je poštarica zagotovila, da je denarno pismo izročila Zupančiču. Ko je ta prinesel pošto, sem mu povedal, kaj je izjavila poštarica. Zupančič se je jel rotiti, da pisma nima, nakar sem mu zagrozil, da ga ovadim sodišču. Ves razjarjen je Zupančič odšel. Za njim sem poslal Homana z naročilom, naj pazi na Zupančiča, da pisma kam ne skrrije. Skoro na to se je Homan vrnil z denarnim pismom, češ, da ga je Zupančič našel v žepu suknjice, v katerem je bil prejšnji dan. Spominjam pa se, da je imel Zupančič kritični trenotek isti suknjčič na sebi, kakor prejšnji večer.

Predsednik: Ali je vam Zupančič sam ali Homan prinesel denarno pismo?

Hafner: Homan je Zupančiča srečal, ko je bil že na potu v pisarno z denarnim pismom, toda pismo mi je izročil Homan.

Predsednik: Od kdaj je vam bil nasproten Zupančič?

Hafner: Nasproten mi je bil od leta 1907, to je od tistega časa, ko je dobil proti meni oporo v oskrbniku Ribitschu.

Predsednik: Zakaj pa niste Zupančiča tožili radi tistega izraza o svoji dekli?

Hafner: Tožil ga nisem, ker se ga je dekla bala, češ, da je zloben in bi ji kasneje lahko storil kaj zalega.

Predsednik: Zakaj sta prišla z oskrbnikom Ribitschem navskriž?

Hafner: Prišla sva navskriž radi nekega vinograda, ki ga je oskrbnik hotel cenjeje prodati, kakor so drugi ponujali zanj. Na to je Hafner obširno pojasnjeval to zadevo.

Predsednik: Ali vas oskrbnik tako sovraži, da bi mogel proti vam koga naščuvati?

Hafner: Z oskrbnikom sem sicer v sovraštvo, vendar pa mislim, da me ne sovraži tako, da bi mogel koga naščuvati, naj bi me po krivem ovadil kakšnega izmišljenega zločina.

Predsednik: Ali je na Zupančiča kdo po vaši sodbi vplival?

Hafner: Prepričan sem, da so na Zupančiča kolikor toliko vplivali moji sovražniki. Dne 24. maja t. l. so bili v Bučarjevi gostilni skupaj dr. Slane, Bučar, Ribitsch in Zupančič. Ko je prišel v sobo neki kmet, so odšli na vrt in se tam zaprli. Takrat so najbrže snovali načrte proti meni.

Predsednik: Ali veste, kdaj je dobil Zupančič poziv k obravnavi? Zupančič pravi, kakor ste slišali, da je dobil vabilo 2 do 3 dni pred obravnavo.

Hafner: Obravnava je bila razpisana na 12. oktobra 1907. Jaz sem dobil pozivnico en dan prej, torej tudi Zupančič vabilo ni mogel dobiti prej kakor 11. oktobra.

Predsednik: V dostavnici je zabelježeno, da je Ivan Sajovic prejel pozivnico 11. oktobra, pri Zupančiču pa ni zapisanega datuma. Zupančič, kdaj ste dobili pozivnico k obravnavi?

Zupančič: Natanko se spominjam, da dva do tri dni pred obravnavo. Ko sem prišel domov, je pozivnica ležala na mizi, kasneje je prišel k meni dostavitelj, da sem podpisal dostavnico.

Dr. Slane: Tožba radi kolportaze proti Hafnerju je bila vložena 5. oktobra in čisto gotovo je, da je notar Hafner za ovadbo vedel še isti dan, ako se uvažuje njegovo razmerje z nekaterimi sodnimi pisarniški-mi uradniki.

Predsednik: G. notar, kako pa je bilo s tistimi 40, oziroma 34 K, ki ste jih baje ponujali Zupančiču?

Hafner: Nikdar nisem ponujal Zupančiču 40 K ali 34 K, takisto pa tudi nikdar nisem rabil besed: »ker me nečete pokopavati!«

Predsednik: Urban Zupančič, kaj pravite vi na zagovor g. notarja?

Zupančič: Res je, da so mi g. notar ponujali 40 K, ki jih nisem hotel sprejeti in sicer že potem, ko sem že pričal, prav tako res pa je tudi, da sta me oba: g. notar in Ivan Sajovic nagovarjala, naj pred sodiščem pričam, da o pamfletih ničesar ne vem.

Predsednik: Ali je res, da ste ono denarno pismo izročili notarju šele drugi dan in sicer po Homanu in da je bilo v pismu ne 600 K, ampak 1100 K.

Zupančič: Denarno pismo sem jaz osebno izročil notarju in sicer še isti večer. V pismu je bilo 600 kron in ne 1100 K. Sicer pa se o tem lahko vpraša gospa poštarica.

S tem je bilo zaslišanje obtoženecv končano in sodni dvor je pričel z zasliševanjem prič. Predsednik je vsakega svedoka posebe zaprisegel. K razpravi je bilo pozvanih 28 prič. (Konec pritožnjic.)

Klic obupanih kmetov z Gornje Pivke na Notranjskem.

Gornja Pivka je ozka deloma hribovita ravnina, ki se razteza od St. Petra na Krasu do Šembij in je večinoma gola in kamenita. Tu se nahajata dve občini: Zagorje in Knežak z mnogimi zelo obljudenimi vasmi. Ljudstvo v teh vaseh se je do zadnjih časov razmeroma še precej dobro preživljalo; saj so bile dosti dobre letine, voznja iz šneperskih in »planinskih« gozdov ter — denar iz Amerike.

Toda naenkrat se je vse to izpremenilo. Lani smo imeli zelo slabo letino posebnih kar se tiče sena; voznja iz imenovanih gozdov je skoraj popolnoma prenehala in Amerika je — falirala.

Ni čuda, da je začel naš kmet obupavati posebno letos, ko mu je suša vzela najpotrebnejši pridelek — seno. Že lani mu ga je primanjkovalo vsaj 50% tako, da so ga morali skoraj vsi posestniki kupovati v letošnji spomladi; nekateri so izdali za samo seno do 600 K, kar je za naše kmete, ki imajo večinoma le majhna posestva, zelo veliko, da celo kritično. Toda tudi daljni up — otava — je šla po »suši«. Vsa naša brda so obžgana, dežja pa od nikoder ni. Kakor sem čital v časnikih in poizvedel od ljudi, je padlo v soboto in nedeljo precej dežja po Gorenjskem, okoli Ljubljane in drugod; pri nas pa je bila samo majhna rosica. Tudi v vseh naših bližnjih občinah kaže vsaj otava malo boljše, ker je vedno nekoliko dežja; zato lahko smelo trdim, da v postojnskem glavarstvu ni bolj prizadetih občin, kakor sta ravno zagorska in knežaka.

Sliši se, da bo deželna vlada po nizki ceni oddala nekaj sena najubožnejšim kmetovalcem.

Prav je to in prav je tudi, da zahteva deželna vlada, da to uboštvo potrdita župni in županski urad; z ozirom na to le pripominjam, da bosta ta dva urada v občinah Zagorje in Knežak imela le malo posla, ker jima ne bo treba drugega potrditi, kakor da so letos vsi kmetje ubogi. Zato prosimo dež. vlado, naj pridressvojim senom čim najprej v naši občini, ker pozneje bo skoraj prepozno, ko ne bo več živine; saj so iz Zagorja poprodali skoraj vsa teleta in poizvedel sem, da redi v vasi Zagorje, kjer je 135 hiš, samo en posestnik še eno tele. To so žalostna dejstva, katera se pa bodo gotovo še poslabšala v bodočnosti. V nevarnosti je lep kos naše domovine, ako ne priskočijo na pomoč vsi faktorji. Že lani smo bili prikrajšani na državnih podporah. Četudi se je naznanilo pravočasno okrajnemu glavarstvu v Postojni, koliko škode je napravila toča, črv (ogre) in v jeseni voda, ki je napuščila cela jezera, vendar nismo prejeli niti vinarja, med tem ko se je razdelilo po vseh naših sosednih občinah potrebnim in tudi mnogim nepotrebnim precej svetlih kronic. Konstatirati moram še končno, da Gornja Pivka že 20 (dvajset) let ni prejela nobene državne podpore; zato s toliko večjim zaupanjem pričakujemo, da se bode vsaj letos v prvi vrsti oziralo na nas.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6 avgusta.

— Iz deželnega šolskega sveta. Imenovani so: Ivan Mrcina za Lože; Ivan Zagar za Dobravo pri Kropi; Josip Pleničar kot nadučitelj za Kropo; Alojzij Lilija za Polšnik; France Zager kot nadučitelj za Belocerkve; Egidij Sifer za Jesenice; Leon Pibrovce tudi za Jesenice; Josip Zupančič kot nadučitelj za Dolenjo vas pri Ribnici; Ivan Pečavar za

Lienfeld; Josip Pečnik za Šent Lampret; Marija Levec za Polico; Ema Žerjav za Ljubljano; Rajmund Justin kot nadučitelj za Trnje; Marija Justin za Trnje. Naslov profesorja se je podelil g. Frideriku Juvančiču. Metelkove ustanove so dobili: Markovšek, Barle, Garvas, Kabaj, Kiferle in Lunaček. Premijo vrtnega društva so dobili: Koejančič, Zirovnik, Humek. Dalje so imenovani: Zalokar Julijana za Kopanj; Ivan Garvas kot nadučitelj za Hotedršico; Gizela Tavčar za Metliko; Karolina Lenček za Sv. Križ pri Kostanjevici; Bogomir Govekar za Marijo Devico v Polju; Antonija Rot k Sv. Petru v Ljubljani; Grebenc Marija za Soro.

— „Narodi imajo slab spomin“, je nekoč pisal odlični nemški zgodovinar, govorec o brezsmiselnih vdanosti, s katero so se Nemci po zmagovitih vojnah zoper Napoleona podvrgli najkrutejši reakciji. „Narodi imajo slab spomin“ — tega izreka se spominjamo tudi sedaj, ko se križem slovenske domovine vrste priredbe najrazličnejšega značaja v proslavo cesarjeve vladarske šestdesetletnice. Lepo je in hvalevredno, da časte narodi svojega sivolasega cesarja, a ko se že spominjamo nastopa cesarjevega leta 1848. bi se pač lahko tudi spominjali, kaj jim je leto 1848. prineslo. Toda na teh patrijotičnih slavnostih ni ne duha ne sluha o tem; na teh slavnostih se pase sam bizantinizem; vse se samo peha za kak red. In vendar bi bilo umestno, da se združi v proslavo cesarjevega jubileja tudi proslava prve ustave, 60. obletnica svobode in na kmetih 60. obletnica, kar je bila končno odpravljena tlaka. 60 let je tega ne le kar je cesar Frano Jožef I. zasedel prestol, nego tudi kar je kmet postal ravnoreden človek in nehal biti grajščinski tlačan. Za kmeta je bil to preznamenit dogodek velikanske važnosti. Toda „narodi imajo slab spomin“. Tisti kmet, ki pred 60 leti ni bil dosti več kot dvonožna grajščinska in kloštrska žival, je danes že pozabil, da mu je l. 1848. prineslo svobodo, neodvisnost in človeško dostojanstvo. Nikjer na Slovenskem se kmetje zdaj ne spominjajo odprave tlake, nikjer ne praznujejo tega jubileja. Imamo vsakovrstne kmetске organizacije in zveze, pa nobena ne ve, da letos ni samo 60letnica cesarjevega vladanja, nego tudi 60letnica kmetскеga osvobođenja. Vzrok temu preziranju kmetскеga osvobođenja je pač to, da se duhovniki nič radi ne spominjajo onih časov, ko so klostri in prelaje drli kmete ravno tako, kakor grajščaki, in ker je duhovnikov na tem, da ostane ljudstvu prikrito, s kako strastjo je ravno cerkev nasprotovala osvobođenju kmetov. A da se kmetje sami ne spominjajo letos tega svojega osvobođenja iz sužnosti, da se sami nikjer niso zmenili za proslavo tega jubileja — ki ga obhajajo na Češkem z največjo slovesnostjo v vsaki najmanjši vasioi ali skupno s cesarjevim jubilejem ali pa čisto samostalno — to meče pač že lastno luč na naše kmetске ljudi in kaže, da so res samo in edino bački svojih mašnikov.

— **Deželni šolski svet vprašamo:** ali mu je znana tožba učitelja Kreinerja iz Stare cerkve zoper tamošnje učiteljsko gospo A., pri kateri se je dokazalo, da postopa Kočevar Kreiner v šoli pristransko proti otrokom iz političnega in narodnega sovraštva? Ali ima deželni šolski svet voljo in moč, napraviti red in nastavit v jezikovno mešanem kočevskem okrožju jezika otrok zmožne slovenske učitelje? Slučaj je ta: pri razdelitvi nekaj štipendij za najbrdnjeje šolarje je dobil učence J., sin nemškega in rdečkarja, tri krone, šolarica A. pa le eno, ker je hčerka Slovenca. Učitelja A. si je proti kolegiji dovolila o tem nepravičljivem postopanju kritiko, bila pa za to pri okrajnem sodišču tožena zaradi razžaljenja časti. Pri obravnavi je moral Kreiner sam priznati, da bi sin Kočevarja nemurja laže se učil, nego Slovenka A., ker dela njeji nemški jezik težkoče v nemški šoli, njemu pa ne, ter da je le njeni nadarjenosti pripisovati boljše izpričevalo! Po tem salomon-sko modrem principu bi vse premije dal zgornještajerskim todelnom, ker se jim ne more zameriti, če se ne uče! Slovenski deželni odbor pa vprašamo: quousque tandem... Ali ne bo že skoro nehal plačevati v jezikovno mešanih krajih kočevskega okrožja ljudi à la Kreiner, Tacherne, Lakner itd. in z njim podpiral študmarko, šulverein, vsdržuje politične agente nam tako sovražnih Nemcev iz našega denarja? Za slovenske otroke slovenskih šol in slovenskih učiteljev, s Kreinerjem pa stran iz Stare cerkve!

— **Katoliško narodnjaštvo.** Prejeli smo to le pismo: Prosim Vas, da priobite sledeči popravek novice „Katoliško narodnjaštvo“, priobčene v št. 177 Vašega lista od 1. avgusta t. l.: „Ni res, da sem brzojavil „Slov. Gospodarju“: Die Ehrenaffaire mit Herrn geregelt. Dr. Benkovič.“ Veselo poštovanjem dr. Ivan Benkovič, državni poslanec. — Naš informator, ki je nam zatrjeval, da svojo vest lahko dokaže, ima sedaj besedo.

— **Učiteljska imenovanja na ljubljanskih ljudskih šolah.** C. kr. mestni šolski svet je imenoval v svoji zadnji seji v začasnem svojstvu g. Fr. Marička iz Krškega na II. mestno šolo in pom. učitelja Rudolfa Poljanca pa na I. mestno šolo; izprašani učiteljski kandidat g. Avgust Vašte pride na II. mestno šolo in izprašani učiteljski kandidat g. Ivan Dimnik pa na III. mestno šolo.

70 naprednih slovenskih učiteljev in učiteljic se odpelje v Prago na slovenski učiteljski kongres, ki se vrši od 9. do 14. t. m. Na Zidanem mostu se jim pridružijo hrvaški in srbski kolegi.

Energičen poziv na vlado, da naj vendar vse potrebne ukrene, da se kaj začne popravljati na I. drž. gimnaziji, kar je škoda napravil požar. Opraviti so tesarska in zidarska dela; sedaj se suši, pozneje ne! Ali naj učenci cele mesece potem vdihavajo vlažni, z barvami in apnom prepojeni zrak! Ali tako skrbi vlada kot glavni materialni faktor, da ustrezajo naše šole vsem higijeničnim zahtevam! — V tretje vljudno pozivljamo javno c. kr. vlado krajsko, naj stori v tem slučaju pravočasno svojo dolžnost! Skrbni očetje.

Ljubljanske uršulnice zdajijo pri svojem samostanu telovadnico in so se četudi težkega srca odločile, da v telovadnici napravijo pršno kopel. To je gotovo velik napredek. Za uršulnice same ostane seveda tudi še v naprej veljavno načelo, da se redovnica, Kristusova nevesta, ne sme nikdar kopati in do dobra oprati. Telesna snažnost je pregrešna. Kopati se sme uršulnica samo v slučaju bolezni in samo če zdravnik zapiše kopel kot zdravilo. Kolikor bolj redovnica smrdi, toliko večja je njena zaslužnost!

Posebni vlak trgoveške zbornice v Prago, nameravan na dan 13. avgusta, se ne more prirediti, ker se je za ta dan oglasilo premalo udeležnikov. Pač pa se je od mnogih strani izrekla želja, naj bi se obisk razstave prelozil na mesec september in sicer na dni 6. (nedelja) 7. in 8. (praznik) septembra. Ustrezajoč tej želji je trgovska in obrtniška zbornica določila za odhod posebnega iz Ljubljane petek, dne 4. septembra popoldne ali zvečer. Natančni čas odhoda iz Ljubljane in iz gorenjskih postaj se naznani pravočasno. Posebni vlak se seveda priredi tudi v tem primeru le, če se oglašajo najmanj 300 udeležnikov. Priglasje je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani naznati najpozneje do 20. avgusta t. l. dopoldne. Ob priglasju je naznati razred, v katerem se želi udeležnik peljati ter poslati denar za vožnjo (III. razred 20 K 50 h, II. razred 40 K 20 h, I. razred 69 K 60 h). V vlak bo mogoče vstopiti na vseh postajah do Jesenic, vozna cena pa je ista, kakor iz Ljubljane. Vozne cene veljajo za vožnjo v Prago in nazaj, povratek pa se ne izvrši s posebnim vlakom, temveč se bo mogel vsak udeležnik v teku 30 dni vrniti s kakim rednim osebnim vlakom. Na povratku je dovoljeno vožnjo samo enkrat prekiniti. Vrniti se je mogoče tudi čez Dunaj, toda le po progri državne železnice in je v tem primeru doplačati za vožnjo v III. razredu 4 K 90 h, v II. 10 K 90 h, v I. 20 K. Ali bo dovoljeno, vožnjo prekiniti za več nego 24 ur, se naznani pozneje. — Dosedanji priglasenci so naprošeni, da prijaviijo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, če vsdržujejo svoje priglasje tudi za 4. september.

Postavljen je zastrupil neznan lopov lekarnarju Karlu Rebelu v Slovenjem Gradcu. Zastrupljenih je 60 rib z žvepleno kislino. V dveh letih je to že tretji slučaj ondi.

Za opeklinami je umrla Petrovčah na Štajerskem 2½ letna Marija Kuder, ki je padla v vrelo vodo.

Povežen. Na progri med Mariborom in Gradcem je skočil delavec Ivan Mali iz vagona, ker je pozabil na postaji izstopiti, pri tem pa prišel z roko pod kolesa, ki so mu jo popolnoma odtrgala.

Mlad orjak. V vasi Večeslavac pri Belovaru živi fant, star 18 let, Tomo Drvač po imenu, 2 metra visok in 100 kg težak. V treh urah prehodi 40 kilometrov. Posebna posebnost na mladeniču pa je, da se najrajši peča z ženskimi deli; zna živati, kvačkati in kuhati kot najboljše gospodinja. Drvač je bil nekaj časa v kmetijski šoli v Božjakovini, a se je kmalu povrnil od tam domov,

ker ne more živeti brez ženskega dela, na katerega je navajen od mladih nog.

Novo društvo. Ustanovilo se je društvo „Lovski klub Sava“ s sedežem v Ljubljani.

Pasji kontamac je podaljšan do 28. t. m. nad občinami Naklo, Sv. Križ in Šenčur pri Kranju.

Gorenjski sokolski društva I. zlet bo dne 15. avgusta v Kranju. Spored: 1. Sprejem došlih društev pri jutranjih in dopoldanskih vlakih. 2. Ob pol 7. vežbanje redovnih vaj. 3. Ob 7. tekmovalna telovadba. 4. Ob pol 9. skušnje za popoldanski nastop. 5. Ob 11. sprevid in pozdrav Sokolov pred mestno hišo. 6. Ob 12. skupna kosila. 7. Ob pol 4. popoldne javna telovadba: a) nastop ženskih oddelkov: Vaje z obroči; b) nastop deškega naraščaja: Vaje s palicami v dvojicah; c) nastop članstva: Proste vaje, orodna telovadba. 8. Nastop gostov in vzornih vrst. 9. Ob 6. ljudska slavnost. Sodelovala bo „Narodna godba“ iz Celja.

Iz Ormoža. Ormoška čitalnica, moška ter ženska podružnica sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo, dne 9. avgusta koncert na vrtu gostilne gospe Kalchbrenner, koje ves čisti donos je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Svira mestna godba varždinska. Vočigled krasnemu sporedu ter vsestranskim pripravam bo ta koncert nudil obilo užitka. Pričakujemo torej mnogobrojne udeležbe. O d b o r i d r u š t v o v .

Akad. fer. društvo „Bodočnost“ v Ptuj si je na svojem rednem občnem zboru 1. t. m. izvolilo sledeči odbor: Predsednik: iur. Vekoslav Šumenjak (Polenšak, p. Juršinci), podpredsednik: iur. Vekoslav Visenjak, tajnik: iur. Frano Kostanjevec, blagajnik: stud. vet. Anton Sok, knjižničar: iur. Josip Tašner, preglednika cand. phil. Slavko Reich in jurist Venček Sok.

Jubilejski cekini po 100 kron se izdajo v kratkem. Nakovali jih bodo 10.000 komadov. Prvi taki zlati bodo določeni samo za dvor in za ministre. Tudi poslanecem jih dajo gotovo številno — izjemno proti papirnatemu denarju. Med občinstvo pridejo ti cekini v drugi polovici meseca avgusta, a dobivati jih bo le proti manjšim cekinom.

Pri jubilejski slavnosti v Postojni dne 8. in 9. t. m. bo sodelovala — poleg domače godbe — tudi vojaška godba c. kr. bosanskega pešpolka.

Umrl je včeraj v Mokronogu pred kratkim upokojeni nadučitelj gosp. Ludovik Fetič Frankheim. V mlajših letih je bil marljiv feljtonist in je v „Slov. Narodu“ objavil nekaj prav lepih povestio. Vzrok smrti — jetika. Naj v miru počiva!

Kaj je z mostom čez Savo v Tacnu? Izletniki na priljubljeno Šmarno goro se pritožujejo, da se že drugo leto morajo voziti po zamudnih ovinkih na staroveškem brodu čez Savo pri Tacnu. Da taka voznja ni le zamudna in okorna, temuč čestokrat tudi nevarna, dokazuje žalostni slučaj, ki se je pripetil v nedeljo 26. m. m. baš na tem brodu. Dve kmečki ženski — romarici sta namreč padli z broda v valove ter utonili brez vsake pomoči. In to se je zgodilo pri sedanjih dolgotrajni suši, ko Sava ni posebno globoka. Lahko si mislimo, kakšne žrtve bo lahko zahtevala Sava ob jesenskem deževju ali spomladi, ko se začne tajati sneg ter voda nezimerno narase. Na rešitev vsakojakih žrtve takrat še misliti ni, ako niti pri sedanjih plitvi vodi ni bilo rešilnih pripomočkov. Ne vemo kdo zavlačuje popravo taceenskega mostu, ki mu je bila povodenj odtrgala le par pilotov. Sploh je pravi škandal za deželo Krajsko, da je za prometna sredstva tako slabo skrbjeno, da morajo pasanti na najbolj frekventiranih mestih hoditi čez vodo v srednjeveških splavih, kakršnim se človek ne izroča rad niti sredi ameriških pragozdov. Ne-le, da se izgublja pri tem mnogo dragega časa, temuč človek za denar izpostavlja celo svoje življenje. Pasanti radi plačajo tudi neprimerno visoko mostnino, samo da čutijo pod nogami trdna tla ter se lahko zanašajo, da prenesejo kosti svojega rojstva zanesljivo na nasprotni breg, dočim na predpotopnih brodirih morajo takorekoč vselej napraviti poprej testament, preden se mu zaupajo. Zato pa gre po deželi le en glas: proč z brodi, ki so nevarnost za življenje in imetje. Dežela, oziroma država sta dolžni, da zgradite prebivalstvu na vseh frekventiranih krajih, kakršni so med Ljubljano in sosednimi prekosavskimi naselbinami, zanesljive mostove od katerih se naj makari pobira tudi višja mostnina, samo da se bomo mogli obiskovati brez neprestanega strahu za življenje. Le kjer je prehod tako malenkosten, da bi se zgradba mostu nikar ne izplačala, naj se pušče v božjem imenu še brodovi, toda oblasti morajo strogo paziti, da bo tak brod napravljen po vseh varno-

stnih predpisih, ne pa da se gunca čez nevarne valove taka predpotopna „Noetova ladja“ ob slabi žici. Pozivamo vse odgovorne oblasti, pa tudi naše poslance, da si ogledajo te nevarne brode na Savi v neposredni bližini Ljubljane ter skrbje, da jim prejeto zgorelo ter se nadomestijo s trdnimi mostovi.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Metliki priredi dne 15. avgusta svojo prvo veselico v prid družbe. Kdor more naj pohiti ta dan med prijazne Belokranjce ter s tem izkaže tudi vrlim Metličankam, ki delujejo med prvimi za našo šolsko družbo, gotovo zahvalo in jih vabudi na drugi strani k nadaljnjemu vztrajnemu delovanju na započeti poti. V vsakem oziru je vse preskrbljeno za goste, zlasti bogati program bo nudil mnogo zabave. Vsi delavnostnega namena se preplačila hvaležnega sprejemajo. V slučaju skrajno slabega vremena se vrši veselica prihodnji dan dne 16. avgusta.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Otman Golob, not. kand. v Kozjem, 21 K, katere je nabral ob slovesu nadučitelja g. Ant. Hohnjeva v družbi prijateljev. Hvala!

Žalska moška podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ je imela pri kegljanju na dobitke čistih dohodkov 141 K 97 h. Odbor izreka tem potom vsem p. n. darovalcem dobitkov in prispevalcem denarnih doneskov, kakor tudi rodoljubnim kegljalcem, ki so z vsjo požrtvovalnostjo pripomogli do nepričakovano čistega dohodka, najiskrenejšo zahvalo.

Iz Zgoranje Šiške. Dodatno k poročilu o serenadi, prirejani od strani narodnih društev novoizvoljenemu županu naj se poda javnosti sledeča mala dogodbica. Stotnik Draveljske požarne brambje je z ozirom na naravnost vzorno disciplinirano naraščajo Šišenskega Sokola podaril slednjemu krono za nakup pijače. Mladina, oziroma nje poverjenec štirinajstletni dečko si je pri načelniku izprosil dovoljenje, da sme sprejeti krono a le s pogojem, da isto odda — ne za pijačo — ampak skladu za napravo sokolskega kroja. Ta izjava mladega Sokoliča je napravila na vse pričujoče globok vtisk, ter izzvala nepopisno navdušenje, ki se je pokazalo s tem, da je občinstvo brez pritiska in bešenja v trenutku nabrlo nekaj kronic v isti namen. — Šišenski Sokolu pa je na tem naraščaju le čestitati, kajti zamajena mu je brez dvoma lepša prihodnost, ker ima za seboj sokolsko misel, sokolsko idejo dobro počmujajočo mladino. — Opazovalec.

Za župana v Kokarjih je izvoljen posestnik in trgovec Josip Praznik. Kakor znano, je občina Kokarje vzor slovenske občine za brambo narodovih pravic.

Nesreča na lovu. Karel Hakim iz Graščice ob Soči se je nahajal na lovu v Brumi. On in tovariši so odložili puške, kateri pa je močen veter prevrnil; pri tem se je ena puška jprožila ter zadel strel Hakima v levo roko.

Z drevesa je padel kakih 6 metrov visoko 37letni Franc Štibilj iz Zalošč v dornberški občini ter si pri padcu zlomil obe roki. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

Pri kovanju je utonil pri Pulju 50letni blagajnični uslužbenec Anton Rubinič.

Štrajk. V Trstu štrajkajo sobni slikarji in dekoraterji, vendar upajo, da bo štrajk kmalu končan.

Čukarska silka. Iz Žirov se nam piše: Ko so se od škofjeloške klerikalne komedije vračali idrijski čukarji skozi našo dolino, so se ustavili krog polnoči pri gostilničarju K. Dasi je bila že pozna ura, so zahtevali od gostilničarja jedi in pijače na ne posebno dostojen način, bili so že precej sladko ginjeni. Ker jim gostilničar ni mogel z drugo jedjo postreči ko s kranjskimi klobasami, so klerikalni paradni fantiči pokazali vso svojo oliko, zabavljali, vpili, tolkli z denarjem po mizi in se sploh vedli tako, da so se vsi navzoči zgražali nad takim obnašanjem. Nekdo izmed čukarjev je bil celo toli predrzen, da je vrvel klobaso za vrata. To je bilo tudi sicer gostoljubnemu gostilničarju preveč in povedal je idrijskim klerikalnim zgrajčam, kar jim je pristojalo, pa tudi od drugih navzočih so jih pošteno slišali. Da so bili idrijski čuki precej nadelani, priča tudi to, da je eden zgubil klobuk, in sicer pustili na potu spomine prevelikega krokanja. Pa naj še kdo reče, da ni slavna naša čukarja!

Požar. Od Sv. Križa pri Kostanjevici se nam piše: 31. julija je nastal ogenj na neznan način v hiši št. 61 v Sv. Križu. Ta hiša je v sredi vasi, lesena in s slamo krita. Na vsako stran sta dve sosedni hiši tik pri njej tudi s slamo kriti. Čim je nastal ogenj, je bila požarna bramba v trenutku na mestu ter z neverjetno spretnostjo udušila ogenj, da je pri hiši pogorela samo slamnata streha. Sosedna Golobčeva hiša je bila tudi že v plamenu, pa so jo rešili. Bila je velika nevar-

nost za celo vas; osobito v tej hudi suši in ker imajo ljudje večina pri delkov pod streho. Kriševska požarna bramba se je tudi to pot skasala s svojo urnostjo in spretnostjo. Pač zasluži vse priznanje in tudi podporo, ker ravno sedaj stavi svoj gasilni dom in je v denarnih sadragah.

Slovenci, podpirajte slovan-ske potujoče dijake! Prijatelj nam piše: Vračaje se iz „Narodnega doma“ v mesto sem srečal pet čeških dijakov abiturientov, ki so iskali v „Narodnem domu“ brezplačnega ali vsaj cenega prenočišča! Peljal sem jih v „Gregorčičevo“ čitalnico, kjer jih je vlijudno in dobrohotno sprejel član „Prosvete“, zagotovivši mi, da jim bodo že preskrbel brezplačno prenočišče za eno noč! — Kakor obče znano, je vsak odrasel dijak izredno radoveden, kako se dela in živi na tujem in pa rad obišče lepe kraje izven svoje ožje domovine, da bi si razširil znanje in obzorje — a žal marsikomu pa manjka „nervus rerum“, ali denarja! Ker imajo ravno Čehi in Hrvatje po vseh večjih mestih in trgih dijaške „spolke“ ali zadruge, koje vedno rade sprejemajo in tudi pogoste naše mnogobrojno na Češkem nahajajoče se visokošolce — je naša obvezna in sveta dolžnost, da tudi mi sprejmemo potujoče slovan-ske dijake s pristno in priznano gostoljubnostjo! — Ti potujoči češki dijaki so došli že pozno popoldne peš iz Kamnika. Srce mi je igralo radosti, ko so mi pravili, kako lju-beznjivo in radostno jih je sprejela „Lira“ v Kamniku, na čelu g. notar Orožen! Naj bude na tem mestu izrečena v njihovem imenu najsrčnejša zahvala vrlemu pevsemu društvu „Lira“ v Kamniku za njeno gostoljubno postopanje! — Ali bi ne bilo mogoče na našem Gradu v praznih sobah napraviti nekoliko brezplačnih postelj za potujoče, revne dijake, samo za čas šolskih počitnic? „Slovan povsod brate ima!“

Z Vranjskega se nam piše: V noči na 28. julija je tukajšnji obče priljubljeni urar Anton Novak tako nesrečno padel s kolesa, da je čez tri dni na pretresu možganov umrl. Med boleznijo prepeljali so bolnika v bližnji Zajasovnik k njegovim staršem in je bil v nedeljo, dne 2. avgusta, v Motniku ob spremstvu cele župnije pokopan. „Vranska Vila“, koje član je bil pokojni, zapela mu je dve žalostinki in društveni predsednik mu je govoril ginljivo nagrobno. Ker je bil rajnik samec in izurjen delavec, zapustil je dokaj strokovnjega orodja, kojega bi njegov oče rad prodal. Spretnemu urarju se nudi prilika, da prevzame zapuščino po rajnkem Tonetu, priporočljivo pa je zlasti to, da daleč naokoli ni rokodelca te stroke.

Letošnja sadna letina se kaže po dosedanjih poročilih tako: 1. V Nemčiji bodo imeli letos pri vsem sadju srednje dobro letino. 2. V Švici je sneg in mraz dne 23. maja sadno drevje tako poškodoval, da ni upati na noben izvoz. 3. V Ameriki bodo imeli 70—80% polne letine, torej dobro letino. 4. V Bosni in Slavoniji bodo imeli navzlic gosencam in odpadu sadja obilo češpelj. 5. Na Češkem bo mnogo jabolk, malo hrušek, letina češpelj bo srednja. 6. Na Štajerskem bo mnogo jabolk in mnogo češpelj. 7. Na Tirolskem bo mnogo jabolk, malo hrušek in mnogo češpelj. Enako na Spodnjem Avstrijskem.

Graščina Hamro pri Majšpergu je zopet na prodaj. Spomlad se je poročalo po listih, da jo je kupil neki Lah za 250.000 K in misli vse obširne gozde posekati. Po celi okoli se je že govorilo, da bode sekal s pomočjo elektrike ter prevažal blago z avtomobili. Imel bi napraviti velike žage in turbine itd. Iz vsega skupaj ni nič. Italijan je bil sicer kupil — pa brez denarja. Pač pa je mnogo kmetov oškodoval pri nakupovanju kostonjevih drogov za brzojavne naprave, tako da ga ljudje povsod preklinjajo. Iz graščine je moral kmalu pobegniti. In sedaj si hodijo ogledovat posestvo z velikanskimi bukovimi gozdi drugi kupci seveda — tuji. Ali bi ne bilo mogoče, da bi prišla ta graščina v slovenske ali vsaj slovan-ske roke? Treba bi se bilo pobrigati nekoliko da se je prej ne polasti kak tujec za vedno.

Mir pred nevihto v Pulju. Pišejo nam iz Pulja: V Pulju — tem mestu neprestanih političnih bojov je nastal momentano nekaj mir. Ali ne mislite, da je morda ta mir, ta tihota trajna. Nikakor ne. To je začasno nastali mir, preludij pred hudo nevihto, ki se približuje na političnem horizontu, pred bližajočim se občinskimi in deželnozbornskimi volitvami. Prihodnji mesec že dobi Pulj državno policijo. V septembru se tudi razpiše volitve za mestni svet, ki se bodo vršile najbrže koncem septembra ali pričetkom oktobra, a sredi oktobra vršile se bodo deželnozbornske volitve. Te volitve — kakor se že sedaj opaža — bodo v Pulju še strastnejše kot one lanskega

leta, ker si bodo — posebno še za deželni odbor — zopet v vsej bojevitosti stale nasproti tri, ako ne štiri stranke (italijansko-kamoriščica, hrvaško-narodna, socijalno demokratična in klerikalna.) Vladajoča kamora se seveda najbolj boji hrvaško narodne stranke, katere poslednja jo vidno ispodriva in jej stopa brezobzirno na grešne in dolge prste. Ti-ranska kamora bi se sama tudi ne mogla dolgo ustavljati, ako bi ne imela zvestega podpiratelja Ali vselej, ko je ta graščina v stiski, jej priteče na pomoč puljska socijalna demokracija in jo „v potu svojega obraza“ rešuje in brani pred „hrvaškim navalom“, kakor se oni izražajo. No, ali tudi socijaldemokratom, kakor čujemo, ne gre nič prav dobro. Pred par dnevi je namreč zaukazalo okrožno sodišče v Rovinju zapreti socijaldemokratično konsumno društvo in obe filijalki v Pulju ter dejati pod ključ voditelja oziroma upravitelja njih. In to radi raznih nepravilnosti, ki so z zakonom v nasprotju. „Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.“ Ta pregovor velja tudi za puljsko socijalno demokracijo, to rešiteljico puljske kamore, te največje sovražnice socijalne demokracije in vsake svobode. Torej mir, ki sedaj vlada v Pulju, je le pred-signal bližajoče se nevihte. Hrvatje in Slovenci naj se previdno pripravijo na bližajoči se boj, pa kakor že danes stvari kažejo, bode tak, kakršnega Pulj še ni videl.

Italijanska trikolora v Rocolu pri Trstu. Pišejo nam iz Trsta: V nedeljo so imeli regnikoli t. j. italijanski podaniki — ki se pa v Trstu čutijo bolj domače, kot domačini sami — neko veselico na vrtu restavracije „Nichtetto“ v Rocolu pri Trstu. Za to veselico so ves teden delali reklamo tržaški italijanski listi, katerih uredniki so itak skoraj brezizjemno sami regnikoli. — Ko so se ti naši „mili gostje“ enkrat dobro napili, pričeli so prav pošteno tuliti razne izjavajoče italijanske pesmi. Sploh so se čutili svobodnejše, kot da bi bili tam kje v Padovi in ne v slovenskem Rocolu. To naj bi še vse bilo, saj Slovenci smo dobre duše in pripuščamo rade volje tudi drugim, da se po svoje veselijo. Ali nekaj drugega je bilo tam na Nichtetti-jevem vrstu, kar hočemo — v oči-gled postopanju z nami od strani policije — pribiti in konstatirati. — Na veselilnem prostoru sta — pod varstvom policije — plapolali dve po tri metre dolgi italijanski tri-kolori in sicer na zelo vidnem mestu, a bil je tudi ves vrt okinčan z malimi zastavicami v bojah italijanskega kraljestva. — No, tudi to bi nas prav nič ne zanimalo in razgrevalo, ako kje vihra italijanska trikolora, kajti to je stvar policije in vlade. — Ali briga nas ta slučaj v toliko, ker se z nami na naših tleh slabše postopa s strani policije kot s privandranimi regnikoli, katerih mnogo zasleduje italijanska vlada radi raznih zločinov. — Italijanska trikolora neovirano in celo pod zaščito policije vihra sredi slovenskega Rocola, a naše trobojnice se na nekvalfikovnan način polasčajo oziroma z brahijalno silo snemajo raz naša poslopja ali veselilnih prostorov (glej Trst, Pulj, Gorica). Kakor rečeno, mi nimamo nič proti razobešanju italijanske trobojnice, ako to vlada dovoljuje, pač pa protestiramo proti dvojni meri, da se nam na naši zemlji na netakten način skrni našo zastavo, med tej ko svobodno vihra trobojnica bližnjega kraljestva, in med tem ko se regnikoli svobodno zabavajo v senci svojih tri-kolor. — Jeli čuda v oči-gled takemu postopanju od strani policije, da nas ti protežirani regnikoli žalijo in pitajo s ščavi ter nam pretijo z noži? Že vidimo, da si bodemo morali tudi v tem pogledu sami pomagati, ker od poklicane strani vdobivajo pomoč in proteccijo — mesto nas — regnikoli.

Avstrijska uprava v Bosni. Mostarski „Narod“ poroča: Urednik „Bosanske Vile“ N. Katičević je dobil pismo, v katerem je bil račun o nekkih sodih špirita. Isti dan je dobil trgovec R. Besarović pismo, v katerem je bilo nekaj — pesmic. Pojasi-nilo se je, da so na pošti od-pirali pisma in v naglici vsebino zamenjali. Črni kabinet v Bosni! O srečna Abesinija, kjer je kaj takega nemogoče!

Od strahu je umrla. V Dolnji Tuzli se je zabavalo več žensk. Neko dekle je igralo na harmoniko, druge so igrale karte, slarejše ženske so pa sedele, poslušale deklino igro in kavo pile. Kar je skočila z drevesa, pod katerim so sedelo dekle, strupena kača na deklino krilo. Ta se je tako prestrašila, da je padla v nezavest in da je umrla v nekaj urah. Bila je stara 18 let.

Semenj. Dne 5. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 633 konj in volov, 178 krav in telet, skupaj 811 glav. Kupčija je bila pri konjih

prav dobra, pri goveji živini pa dobra. Cene goveji živini so bile 54 do 60 v pri kg živa vage.

Občni zbor čebelarkega društva bo v nedeljo 9. t. m. v Zagorju na Dolenjskem v ondetni hiši ob 3. uri popoldne. Predaval bo o čebelarji član osrednjega društva nadučitelj Likozar iz Ljubljane.

Baren Kosta Bukavina, ugledni hrvaški rodoljub in politik, je umrl na svojem gradu Trnovec v hrvaškem Zagorju.

V Zalou je včeraj umrl gospod J. Meh, hišni posestnik, navdušen narodnjak. Vrlemu možu blag spomin!

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec mali srpan je bil zelo tople, vendar preveč suh. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 16°0, ob dveh popoldne 25°4, ob devetih zvečer 19°3, tako da znaša srednja temperatura tega meseca 20°3, za 0°6 nad normalom; največ 30°8 dne 12., najmanj 10°2 dne 17. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dadó 735.2 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 0.8 mm pod normalom; najvišje 741.3 dne 1. in 2., najnižje 725.0 dne 19. zjutraj. — Mokrih dni je bilo 14, padlo je samo 73.8 mm dežja, največ 20.4 mm dne 4. — Med vetrovi je daleč prekašal jug drugove; valed tega je bilo nebo večkrat oblačno, toda do izdatnega, dolgotrajnega deževja ni prišlo in suša prejšnjega meseca se je dasi v manjši meri nadaljevala. — Nevihto smo imeli ob petih dnevih, megle samo enkrat zjutraj. — Tekočega meseca velikega srpana pride luna dne 8. kmalo popoldne v zemljino bližino.

Nesreča. Ko je včeraj popoldne pri Gruberjevem kanalu kjer se dela jez, padel delavec Josipu Princu klobuk v vodo, se je stegnil ponj tesarski pomočnik Ivan Zohar kateremu je pri tem spodletelo in se zagrabil za piloto, v istem trenutku mu je pa padel na roko železen oven in ga na dlani in mazincu poškodoval. Bil je z rešilnim vozom prepeljan v deželno bolnico. — Danes ponoči sta v Koldvorskih ulicah št. 5 čistili dve hčeri nekega posestnika gnojno jamo. Ko sta po končanem delu z vozom zapeljali v prenaglem diru iz dvorišča navzdol, se je voz nagnil tako, da bi bil padel sod z gnojnic na tla, ko bi ga ne bil nek mimoidoči častnik prijel. Ker voza nismo mogli spraviti naprej, so poklicali na pomoč mestnega policijskega stražnika Frančiška Klančarja, kateri se je z levo ramo uprl v sod, na kar so konji potegnili. Pri tem je sod padel z voza in podrl stražnika na tla. Pri padcu je butnil stražnik z glavo na hodnik in zadobil težko telesno poškodbo. Zlomljeno ima tudi levo ramo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Izgnubljeno in najdeno. Učenka Berta Zupančičeva je izgubila črno ročno torbico, v kateri so bili 4 bankovci po 20 K in 4 K drobiža. — Hišnica Marija Štrukljeva je izgubila usnjato denarnico z bankovcem za 20 K. — G. Serafina Zajčeva je našla srednjo vsoto denarja, ki se dobi na Tržaški cesti štey. 13. — Pristav g. Franc Abulner je našel kratko srebrno verižico. — Urar g. Peter Gor-nik je našel rjavo denarnico, z manjšo svoto denarja. — Branjevka M. Bašelj je našla črno denarnico, v kateri sta dva ključa. — Gostilničar g. Peter Krišch je našel črno denarnico in nekaj igrač. Dobi se pri njem.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo na tukajšnji južni kolodvor s posebnim vlakom in Amerike 700 Hrvatov in Ogrov, na Heb je šlo 25, v Inomost 17, v Kočevje pa 19 Hrvatov.

Društvena godba ljubljans-ka koncertuje danes pri večerni predstavi „The Elite Biograf“ na vrtu hotela pri „Maliču“. Začetek ob 8. zvečer.

Drobne novice.

— Konec Zeppelinovega zrakoplova. S tolikim uspehom pričeta zrakoplova grofa Zeppelina je tragično končala. Včeraj ob 3. uri popoldne se je njegov slavni zrakoplov med Echterdingenom ni Stuttgartom v zraku vžgal in zgorel. Nastal je namreč mahoma močan vihar, ki je utrgal balon od sidra. Kmalu se je balon nagnil, iz njega se je pokazal gost dim, zaslísal se je strahovit pok in balon je izginil gledalcem. Pri eksploziji je bilo več oseb ranjenih, a grof Zeppelin je ostal zdrav, vendar ga je umičenje vseh njegovih nad tako pretreslo, da so ga morali v avtomobilu peljati v mesto. Katastrofa se je prigodila 500 metrov pred krajem, kjer se je hotel zrakoplov spustiti na tla. Zato je čakalo do 40.000 ljudi, ki so vsi bili priče katastrofe. V Friedrichshafenu, kjer je bil Zeppelinov zrakoplov izdelan, je vest o nesreči pretresla vse prebivalce, nekateri so se celo jokali. Mesto je v zavstavi pričakovalo na prihod zrakoplova; seveda so zastave takoj umak-

nili. Kralj Virtemberški je bil tudi zelo ganjen ter je Zeppelinu takoj poslal sožalje. Bajde da država grofu Zeppelinu 500.000 mark odškodnine.

— **Toselli** noče privoliti v zakonsko ločitev od svoje žene, bivše saške princezinje, češ, da ne mara napraviti prostora tretjemu možu. Toselli je prosila toskansko veliko vojvodinjo, da bi bila smela poroditi v gradu Lindau, a prošnja ji je bila odklonjena. Istotako ji ni dovolil njen bivši soprog, saški kralj, da bi smela živeti na Nemškem ali vsaj v Avstriji.

— **Siloviti potres** je razdeljal mesto Constantine v Algiru. Večina hiš je porušenih, osem oseb je ubitih, vsi studenci so začeli dajati vročo vodo.

— **Na pasivno resistenco** se pripravljajo uradniki in uslužbeni na Severni železnici.

— **Lev Tolstoj** ne pride v Avstrijo, temuč se le septembra za nekaj dni skrije, da se umakne slavljem povodom svoje 80letnice.

— **Koliko nese gostilničarjem** slaba mera. Kazenske sodišče v Monakovem je obsodilo natakarka Mittermaierja v osem mesečno ječo, ker je sepleparil na ta način, da je točil slabo mero, s čemur si je v poldrugem letu »zaslužil« 20.000 mark.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Pretep na veselici. Letošnjo pustno nedeljo je bila plesna veselica v Janežičevi gostilni v Domžalah. Tja so prišli tudi maskirani fantje, med njimi Ferdo Petek, bajtarja sin iz Podrečja. V veži je pa Petek sunil fanta Ivana Koritnika, nakar je prišlo med njima do pretepa, tekoma katera je Petek svojega nasprotnika z nožem sunil v levo stran života. Obdolženec ni prišel k razpravi. Obsojen je bil in contumaciam na 5 mesecev težke ječe.

Vzoren sin. Janez Gröblicher, oženjeni kovač, je bil jezen na svojega očeta, ker ni hotel za njega plačati neki dolg. V gostilni Marjane Sedej v Novi vasi sta se dne 20. marca t. l. vnovič sprla in tu ga je sin s steklenico nad levim očesom udaril. Obsojen je bil na 2½ meseca težke ječe.

Nasilen delavec. Jožef Putzi je bil nameščen v tovarni za verige v Beli peči. Ker ga je tamošnji inženir Franc Korbaeska zaradi vedne pijanosti odslovil, je govoril nasproti delavcem, da ga bo ubil ali pa zabodel. Dne 12. julija se je sam zglašil pri inženirju in ga nagovarjal, da bi ga zopet v službo sprejel. Na tega odgovor, da to ni mogoče, šel je z dvignjenimi pestmi proti njemu ter mu zagrozil, da ne bo drugega dne dočkal. Psoval ga je z »ogrskim lopovom«. Putzi se zagovarja, da je bil takrat pijan. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe.

Krepka zaušnica. V gostilni pri »Zelenem hribu« sta dne 18. marca t. l. sitnost prodajala Franc Leve, zidarski pomočnik in Franc Rome, tesarski pomočnik. Umevno je, da to ni bilo po volji navzočim gostom. Josip Šmid, nadsladar in Ljubljani, se je sporek z Leveom, kar je imelo za posledico, da mu je dal tako krepko zaušnico, da ga je ranil, poškodoval na gorenji in spodnji čeljustnici in mu zmečkal vejo raztrojnega živeca. Šmid je bil obsojen na 300 K denarne globe, oziroma 3 tedne zapora.

Napad na cesti. V nedeljo, 31. majnika t. l. je bilo v Zorčevi gostilni v Brezju pri Dobravi več fantov, med njimi Miha Plestenjak, posestnikov sin in Jakob Škof. Ta dva sta zašla v preprij, in Plestenjak je dvakrat proti Škofu z nožem dregnul, ne da bi ga zadel. Ko se je pa Škof vračal ponoči domov, priletel je njegov nasprotnik za njim in ga s kolom po glavi udaril. Obdolženec pravi, da je to v pijanosti storil. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Dobrota je sirota. Terezija Dolinšek, dmnarica brez stalnega bivališča, pristojna v Luče na Štajerskem je prenočila pri Mariji Podlogar v Ljubljani. Iz gole hvaležnosti, da ji je ta nočenje dovolila, pokradla je nji, Katarini Dimič, Jožefi Hudnik, ki sta tudi tam stanovali, obleke v vrednosti 45 K 50 vin., nato pa izginila. Ukradla je tudi mlinarici Cili Planinšek iz Zagradšča zimsko obutev, vredno 4 K. Dne 8. junija je prišla k svoji znanici Mariji Cvirn v Kurjo vas ter jo prosila, naj bi ji čez praznike posodila nekoliko boljše obleke. Ta se je je res usmiliła ter ji posodila žensko obleko v vrednosti 30 K 50 vin. Od tistega časa je ni več videla. Pač pa se je obdolženka klatila po Gorenjskem in v Bohinjski Bistrici Justino Ogrin pod pretezo, da vstopi za dekle k nji v službo, opeharila za 3 K, katere je dobila za predujem; takoj po prejemu je izginila. Obsojena je bila na 8 mesecev težke ječe, po prestani kazni se bo oddala v prisilno delavnico.

Književnost.

Generalni zemljevid Dalmacije, Bosne in Hercegovine. V založbi tvrdke Artaria & C. na Dunaju je ravnokar izšel jako natančno izdelan zemljevid Dalmacije in obeh okupiranih dežel. Priredil ga je dr. Peucker in sicer v šestih barvah. Posebna pozornost je posvečena bodočim železnicam naj se že grade ali naj se šele projektirajo. Zemljevid je natisnjen na jako trpežnem papirju in velja v trdih platnicah K 3, na platno napet pa K 5.

Zlato in srebrni denar kar ga rabijo v različnih državah na svetu podaja v naravno velikih podobah prof. A. L. Hickmann v denarnem izkazu „Münztabelle“, ki je ravnokar izšel v 9. znatno pomnoženi izdaji (cena K 3, na platno K 6) V založbi G. Freytag & Berndt, Dunaj, VII/I Schottenfeldgasse 62. Te podobe denarjev so natisnjene v barvah in obenem je dodana tabela za preračunavanje vrednote na naš denar. Povrh obsega to delo tudi grbe in vse zastave kar jih rabijo različne države, zlasti za šolski pouk bo to delo dobro služilo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Izlet slovenskih kmetovalcev.
Praga, 6. avgusta. Poučni izlet slovenskih agrarcev šteje nad 60 udeležencev. Vodja izleta je Skalický. Slovenci so bili v Budejevicah, Prstínu, Hluboki, Zalši včeraj in predvčerajnem navdušeno sprejeti. Nad vse presrečen je bil pozdrav in sprejem v staroslavnem husitskem Taboru. Navdušenje bratov Čehov velikansko, pogoščenje prav bratovsko. Sprejeli so Slovence zastopniki mesta, akademije, razni poslanci in zastopniki najvažnejših gospodarskih in kulturnih zavodov. Danes zvečer so Slovenci došli v slovansko zlato Prago. Izlet nad vse podučljiv, prinesemo mnogo vrednih, praktičnih naukov, ki je bodemo skušali porabiti v domovini v prid našega narodnogospodarskega napredka. Jutri se prične ogledovanje Prage, razstave in drugih čeških znamenitosti. Vreme ugodno, razpoloženje izborna. —t.

Ogrski ministrski predsednik.
11. 6. avgusta. Ministrski predsednik dr. Wekerle je imel včeraj na Dunaju konferenco z reškim guvernerjem grofom Nako. Razpravljala sta pred vsem o draginjski dokladi za reške uradnike. Danes zjutraj je dr. Wekerle prišel semkaj. Dopoldne je napravil daljši izlet, ob 11. pa je bil sprejet od cesarja, da mu poroča o splošnem političnem položaju in o aktualnih vprašanjih. Popoldne je povabljen na dnevni cesarju. Zvečer odpotuje na Dunaj, kjer bo jutri imel konferenco z baronom Aehrenthalom. Jutri zvečer se vrne v Pešto. Wekerle ostane ves mesec avgust v Pešti. Ogrski pravosodni minister dr. Günther in hrvaški ban baron Rauch danes nista prišla k avdienci.

Koncentracija turške vojske.
Carigrad, 6. avgusta. V Drinopolju je zbrana armada 20.000 mož, ki so pripravljene, da se napotijo proti Carigradu, čim bi pretela nevarnost, da bi v Jildiz Kiosku zopet prišla do vlade reakcija. V Carigradu je konsigniranih po vojašnicah 9000 mož pod poveljstvom Mladoturka generala Daud paše.

Aretovani paše.
Carigrad, 6. avgusta. Turški listi potrjujejo, da so bili aretirani minister vojne mornarice Rami paša, bivši minister notranjih stvari Mendu paša in carigradski mestni prefekt Rehid paša. Takisto se potrjuje vest o umoru Fehim paše, bivšega poveljnika tajne policije.

Atentat na sultana?
London 6. avgusta. Voditelji tukajšnje mladoturške kolonije so dobili iz Carigrada brzojavko, da je v ponedeljek zvečer neki poduradnik napadel sultana v njegovi spalnici in ga lahko ranil. Napadalec so prijeli.

Zepelinov zrakoplov.
Friedrichshafen, 6. avgusta. Zrakoplov grofa Zeppelina se je na povratku iz Mainz na ponesrečil. Zgoraj je popolnoma. Štiri osebe so se ponesrečile. Na tisoče ljudi ga je tu pričakovalo. Ljudstvo je potrto. Nesreča se je zgodila poleg Stuttgarta. Ljubljana —č.

Viljem Zeppelinu.
Friedrichshafen, 6. avgusta. Cesar Viljem je poslal grofu Zeppelinu brzojavko, v kateri med drugim pravi: Ne obupati, Nemčija nevstrašno napreduje pred vsem svetom.
Vseslovanski narodni svet.
Praga, 6. avgusta. Češki listi poročajo, da se v kratkem ustanovi vseslovanski narodni svet, o katerem bodo imeli svoje zastopnike vsi slovanski narodi. Svoj sedež bo imel

vseslovanski narodni svet po sklepu praške slovanske konference v Pragi. Odprava krvne osvete.

Berolin, 6. avgusta. »Vossische Zeitung« javlja iz Carigrada, da so Albanci v Janini, Kosovem in Ritolju prisegli odpravo krvne osvete.

Gospodarstvo.

Občinska hranilnica v Peštojni, ki je pričela poslovati 1. oktobra 1907 izkazuje koncem meseca julija stanje hranilnih vlog 271 114 kron 32 v, stanje posojil 148 028 K 02 v, stanje naloženega denarja pri drugih zavodih 127 906 K 58 v. Denarnega prometa je bilo do 31. julija 1908: Sprejemki 397 367 K 99 v, izdatki 397 566 K 37 v. Skupni denarni promet je znašal 794 524 K 36 v.

Poslano.*

Po mestu se širijo govoriče, da mislim opustiti svojo obrt, da tudi ne živim kakor bi morala kot zakonska žena in vdova. Ker se pa ne zavedam nikake krivde in trpim na ugledu, svoji časti in obrtu, bodem vsakega, ki bo kaj takega govoril, sodnijskim potom poiskala. Nadalje upam, da bodem obrt tudi naprej tako vodila kot moj pokojni soprog, ter se z največjim spoštovanjem priporočam slav. občinstvu za nadaljnja naročila. 2600 3

Josipina Smerko
vdova pekovskega mojstra, Rimska cesta 5.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 206. Srednji srčni tlak 736.9 mm

avgust	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebe
5.	9. zv.	732.8	18.4	brezvetr.	jasno
6.	7. zj.	733.2	14.8		del. obl.
7.	2. pop.	733.0	19.6	sl. jzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 19.7°, norm 19.5°. Padavina v 24 urah 1.0 mm.

Potri globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeno soprog, ozi. oče, brat, svak in stric, gospod

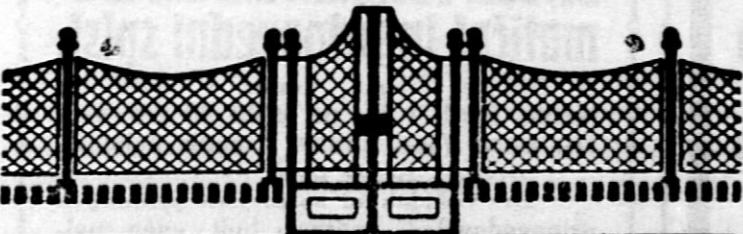
Ludovik Fetichek Frankheim
nadučitelj v Mokronogu

včeraj popoldne po dolgem, težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, blaženo zaspal v Gospodu. 2724

Pogreb bo jutri, v petek, 7. avgusta dopoldne iz šolskega poslopja na tukajšnje pokopališče. Prosimo tihega sožalja.

Mokronog, 6. avgusta 1098.

Žalujoci estali.

OGRAJE, PLOTOVI ZA PARKE ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽIGA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNI POSTELJNAKI. PRORAČUNI ZASTONJ.

Hutter & Schrantz d. d.
Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna. 1078-8

Podružnica v Spilvetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 200.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

FRANC JOZEFOVA GRENKA VODA

Lepo stanovanje

v II. nadstropju s 3 sobami in priključniki se odda takoj v najem v Lovstikovih ulicah št. 13. 2690 3

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pisem in drugih tiskovin okrbni cene v tej stroki izvešban aradnik.

Naslov v upravitstvu „Slov. Naroda“.

Sprejmeta se v stalno delo

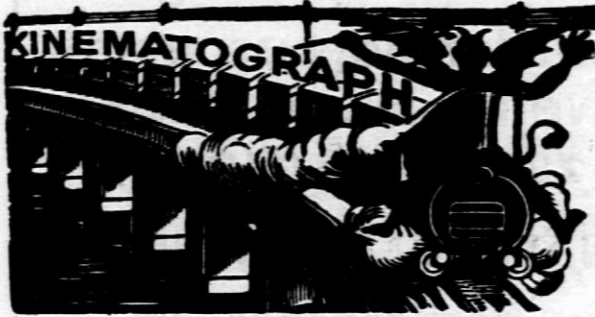
keeparski pomočnik

in 2720-1

vajenec

pri Simonu Negru, kleparju v Peštojni, podružnica v Cerklaiol.

Obrtno pomožno društvo Židovske ulice št. 8. 2251-7
sprejema vloge ter jih obrestuje od dne vlaganja do dne izplačila. 4 3/4

The Royal Wonder Bio

The greatest Bio-Theater of the world. 2722

Danes, 6. avgusta t. l.

velika

predstava

v Lattermannovem drevoredu Vsake tri dni nov spored.

Izvlaček iz sporeda:

II. del ces. jubil. izpreveda. Poklonitev otrok pred cesarjem v Schönbrunnu. — Vožnja po Dunaju. — Požar po noči. Pristni posnetek orjaškega požara v Kodanju 1907. — Ameriška kraljska dirka. Zivi kip. Litiputanski ples. Ihler rokoborec. — Berhardinski pal. — Potovanje na zvezde. Fantastični prizor po Jules Vernem. V barvah.

Jubilejni sprevod zadnje tri dni.

Vsaki dan predstava. Začetek ob polu 9. zvečer. — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri.

Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1.00 K; I. prostor 1.20 K; II. prostor 80 v.; III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v.

L. Geni ravnatelj.

M. Gavrič poslovođa.

Spretni agenti

ki bi obiskovali privatne odjemalce, se iščejo v vseh krajih. Pray dobičkanosno in stalno opravilo. Velika provizija ozi. stalna plača. Ponudbe na W. Wlosmaier, Hauptpostlagerad Monachove (München L). 2648-5

Ostanki.

P. n. gg. trgovcem pošiljava bale po 50 metrov raznih kretanovih, batistovih, zefirskih 3-10 metrov dolgih stalobarvnih ostankov po K 24.—franko po povzetju.

Taussig & Loukotka

2560 Praga, Vaclavské nám. 53. 4

Za november se odda na Miklošičevi cesti št. 6

stanovanje

obstoječe iz treh sob in priključ. Več tam. 2711-2

Lična hiša

se prodaja iz proste roke za zelo nisko ceno. 2718-1

Pojasnila daje A. Mehle, Rožna dolina št. 202 pri Ljubljani.

Več vagonov

LEDU se kupi.

Ponudbe pod „M. z.“ z navedbo cene za vagon na upravitstvo „Slov. Naroda“. 2725-1

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da imam zopet na razpolago dobro 2723-1

godbo na lok

(8, ozi. več mož), in sicer za v mesto in na deželo.

A. ZORNIČ

koncizionar

v Ljubljani, Stara pravda št. 3.

Dve hiši

na glavnem trgu v Spodnji Šiški, zraven cerkve, sta takoj napredaj. V hišah, ki se dobro obrestujeta, se nahaja več stanovanj. Preda se tudi že parcelirani stavbni

prostor

za 30 leplih hiš. 2598-5

Kupci naj se obračajo pisмено na Jos. Seidla v Spodnji Šiški

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 25 let, čedne zunanosti, z dobro stalno službo zunaj Kranjske, se želi spoznati radi nepoznanja s pošteno deklico od 18 do 24 let v svrhu ženitve; najraje z deklico z dežele, ki je vajena nekoliko go spodinjstva. Premožnje postranska stvar.

Le resne ponudbe s sliko se naj pošljejo na upravitstvo „Slovenskega Naroda“ pod „Zvezdoba“. Tajnost strogo zadržana. Slike se vrnejo. 2717

Pređa se dobro uspevajoča kovačija

z vodno mečje pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Janezu Kralju v Kamni gorici št. 14. 2684 2

Sprejme se takoj v trajno delo kleparski pomočnik.

Franjo Merhar 2702.2
kleparski mojster, Tržaška cesta 13.

Pozor!

Po jako ugodni ceni se prodaja razno pohištvo

v Hiltjerjevih ulicah št. 12 v Ljubljani 2670 2

Spreten prodajalec in izurjen aranžer izložb

galanterijske, pletilne in modne stroke, star 19 let, Čeh, zmožen nemščine, ki bi zaradi priučena slovensčine delal prvi čas za hrano, išče mesta. Ponudbe pod „prodajalec“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2691-2

Posojilniški uradnik

izurjen v vseh posojilniških poslih, zmožen slovenskega, nemškega, hrvaškega in italijanskega jezika, želi spreminiti svojo dosedanjo službo. Ponudbe na „Zvezo slovenskih zadrug“ v Ljubljani. 2543-3

Prtilično

stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje, je oddati takoj ali za november v novo zgrajeni vili na Erjavčevi cesti 24. Natančneje se izve pri lastniku ravnotam v I. nadstropju. 2715-1

Ugodna prilika!

Velika prodajalna v Velenju na Sp. Štajerskem, za manufakturno, specerijo, drobnarijo, železnino, porcelan, žganjetoč, s poštno skrinjo, trafiko in prodajo kolekov in poštnih vrednotnic, se odda v najem. Veliko prometa brez konkurence. Poizve se pri gosp. Jos. Skaza, Velenje. 2585-5

Pri Bratovski skladnici v Zagorju se izpolni mesto 2678-2

računovodje

Prosilci morajo popolnoma obvladati računarstvo bratovskih skladnic ter biti spretni korespondenti in govoriti ter pisati oboje deželna jezika.

S popisom življenja, s šolskimi in iz izpričevali o poslovanju opremljene in lastnoročno pisane prošnje so z navedbo zahteve plače naslavljati do 16. t. m. na predstojništvo Bratovske skladnice v Zagorju.

Iz proste roke se prodaja

posestvo

v Vilmarih št. 61, pošta št. Vid nad Ljubljano. Lepa, zidana hiša tik glavne ceste z vpeljanim vodo-vedom, pripravna za gostilno, trgovino, posebno pa za kakega peka ker ni daleč na okrog nobenega. Ima velike, lepe dvorišče, močno obokan hlev in velike šupe. Okoli hiše je velik z mreže ograjen vrt ali njiva in še posebej z mreže ograjen vrt za zelenjavo z lepe poletne hišice.

Ustmena ali pismena pojasnila daje posestnik ravnotam. 2719-1

Srejmota se takoj zanesljiv
nočni vratar
 in 2706-2
hotelski sluga
 v hotelu pri „Maliču“.

Ženitna ponudba.

Železnični uradnik, star 27 let, lepe zunanosti, simpatičen, srednje postave, premožen, 3 lepo prihodnostjo, želi znanja 3 izobraženo in premožno gospico. Pevke imajo prednost. Le resne ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, je poslati do 22. avgusta t. l. na naslov: „Veran 27, Trst, pošte restantje“. — Tajnost je zadržana. 2696-2

2716 Glavna zaloga v lekarni
 Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.
 Primarius
dr. V. Gregorič
 Ljubljana
kronska ustna voda
EUODIN
 Zakonito varovano.
 Specialiteta za kadilce.
 10 do 15 kapljic v kozarec vode.
 Cena 2 kroni.
 Glavna zaloga v lekarni
 Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Perje
 za postelje in puh
 priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
 31
 Pred škrofljo št. 20.
 Zunanja napočila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
 Ljubljana
 Stari trg št. 9
 velika zaloga
čevljev
 domačega in tujega izdelka.
 Trpežno blago. — Cene solidne.
 Točna postrežba.

Kočevska posejilnica v Kočevju
 daje v najem
 mnogo let obstoječo, dobro obiskovano
gostilno
 na glavnem trgu v Kočevju.
 Reflektantje, ki naj bodo le zavedni, narodni Slovenci, naj se blagovolijo nemudoma pismeno zglasiti pri podpisani zadrugi. 2679-2
 Kočevska posejilnica v Kočevju 2680-2

Natečaj.
 Podpisano županstvo sprejme v službo
poljskega čuvaja
 ki bi moral biti zanesljiv in še neznovan. Plača po dogovoru. Nastop takoj.
 Županstvo Moste
 3. avgusta 1908.
 M. Marenčič
 župan.

Najboljše izvrno dvojno uležano 910 43
pivo prazdroj in črno pivo
 (Bockbier) iz meščanske Budejeviške pivovarne se toči
 v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.
 vrček 20 vin. vrček

Najboljši pripomoček proti kurjim očesom so dandanašnji
Cook & Johnsonovi amer. obročki
 proti kurjim očesom.
 Že 18 let preizkušeni. Velikanskega učinka. V 15 minutah premine vsaka bolečina. Kos stane 20 vin., 6 kosov 1 K.
 Zaloga v vseh lekarnah in drogerijah. Povsod tja, kjer bi se ne dobilo, pošilja glavna zaloga 2296 3
 „Zum Samariter“
 Dunaj, Lj. Teinialtstrasse 4.

„The Gresham“
 zavarovalna družba za življenje v Londonu.
 pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade.
 C. kr. avstrijska vlada je v varnost avstrijskih zavarovancev priznala
K 33,743.421-70.
 Izvod iz poročila glavne skupščine dne 17. maja 1908 v Londonu.
 1. Splošni prejemki za l. 1905 K 32,677.80—
 2. Splošna aktiva dne 31. dec. 1905 223,817.069—
 3. Izplačane police 515,093.054—
 4. Splošni presežek dne 31. dec. 1905 7,223,290—
Poraba presežka:
 Dobiček zavarovancem K 5,295 843—
 Dividende in obresti 726.575—
 Nadaljna rezervacija eventualno znižanje obrestne mere 1,200.872—
 K 7,223.290—

Novi tarifi z zgodnimi kombinacijami (zavarovanje življenja pokojnine in otrok) oddaja zastoj in poštine prosto.
Generalno zastopstvo v Ljubljani, na Franc Ježetovi cesti št. 17 pri
GUIDONU ZESCHKO.
 Osebe, ki se hočejo poslužiti svojih dobrih zvez in ki so sposobne za nabiranje zavarovanj v mestu in na kmetih, se takoj nastavijo s stalno plačo in provizijo.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
 Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.
Obhod iz Ljubljane juž. žel.:
 5-50 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob nedeljah in praznikih do Trbiža).
 7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.
 7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9-25 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
 11-35 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
 1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-30 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
 10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).
Obhod iz Ljubljane drž. kolektorov:
 7-30 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
 9-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
 10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
 (Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Avg. Agnola
 v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.
 Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
 po najnižjih cenah.

Najboljši kosmetični predmeti so:
Ada
 mila 80 h, cream po 1 K, za očiščanje potti in tolen.
Ada
 ustna voda, zobni prašek po 1 K, za gojitve zob in ust.
Ada
 lasna voda, lasna pomača po 1 K, za ohranitev in rast las.
 Ti izdelki „Ada“, ki so obiljevano varovani, se naprodaj le v
Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardotschläger, komik
 2. Svedbove naslednik
 v Ljubljani.
 Nedemetke „Ada“ vračajo.
 Kupujte skupno te domače izdelke.

Jos. Eberle
 urar
 trgovec z zlatine in srebrnine
 na Mestnem trgu št. 17
 pripravoda svoje velike zaloge posejilniških ur in prvih tovar, budnik, atomskih, salomskih in ur na nihale, briljantov, slatnine in srebrnine. Namizna oprava in hitajekoga srebra.
 Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Za vsako ceno prodajam
 od 1. do 15. avgusta 1908
 vsa letna oblačila za dame, gospode, dečke in otroke.
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Pozor! Pozor!
Aspiranti za enoletne prostovoljce!
 Izkušnja kaže, da mora vsako leto mnogo takih mladeničev nastopiti 3letno prezenčno službo, ki bi si bili lahko pridobili pravico do enoletnega prostovoljstva, ker so zamudili pravočasno položiti predpisano inteligenčno izkušnjo, oziroma se pripravljati za to izkušnjo.
 Prvi zagrebški vojaško-pripravilni zavod (šola in internat) je doslej dokazano dosegal izborne uspehe pri enoletno-prostovoljskih aspirantih, ki jih je pripravil na izkušnjo. Tudi letos se otvori za take aspirante glavni tečaj in sicer 1. septembra.
 Prijave in morebitna vprašanja naj se čimpreje naslavljajo na ravnateljstvo zavoda
VILJEM JELENČIČ
 2721-1 c. in kr. topničarski major v p., lastnik in voditelj zavoda v Zagrebu, Kukovičeva ulica 15.

Narodna knjigarna
 v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3
 priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.
 Ta povest iz narodnega življenja je velesnimiva in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 1-50, vez. K 2-50; po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.
 Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojak, kmetških vstaj, reformacije in renesance. Broš. K 1-70, vez. K 2-70, po pošti 20 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
 V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki so je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubljeni, kakor samo malo drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri Kozjak. Spomini starega Slovence. 3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec. Grad Kojin. Kloštrski kolnir. 5. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmečkoga oca. 6. Dr. 7. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erasmus Tatenbach. 8. Svet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer. Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek velja broširan K 1-20, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.
 II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več.
 III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v več.
 Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru največje uspehe. Ves čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.
 V najlepši molki dobi umrla Jesenko je bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen človek, ki nase ni delal reklame. Njegove pesmi, priobčene v rasnih listih, so vabjale občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen množestvilni nepreskrbljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Voz. Izvod velja 3 K, s pošto 20 v več.

Ljubljanski zvon.
 Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobiti še naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 9-20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
 Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškimi cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo. 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v več.

Koristka.
 Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času Broš. 80 v, po pošti 20 v več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom.
 Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnostni in župnišči in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v več.

Zbirka znamenitih povesti.
 I.
Štiri ruske slike.
 Cena 60 v, s pošto 70 v.
 Ta knjižica obsega štiri svetovnoslavnih povesti, ki so jih spisal Gorkij, Očov in Turgenjev.

Novi obrtni red.
 Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,
 ki ga mora imeti nabitaga v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrasec in vsak vinogradnik.
 Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila
 za obrtne zadruge.
 Cena 50 v, s pošto 60 v.
Uzorna pravila
 za pomočniške zbornice.
 Cena 30 v, s pošto 40 v.